

Yonkerman
kinek a
elleni
ja bámu-
te az egész
got.

csodálatosnak
szadoknak
isérletei után
csak fölfe-
dövész gyógy-
P. Yonker-
hiressé vált
laboratoriumá-
t és mintegy
edő szakadat-
és kísérletei
p egy szert
mely a tüdő-
annak előre-
apótában is
képes. Igen
amikor már
g, sem éghaj-
ása a beteg-
ét megakadá-
volt képes,
szer végér-
bebizonyította
hatását.
legyen az őn
ha tüdővész-
ban, bronchi-
usban, vagy
torok vagy
zenved, mód-
agát. Ő
án ezen ke-
a történik és
nem zavarja
alkozását.

ingyen

ti gyógyító-
a címét kö-
Yonkerman
565. magyar
uverie Street,
C-vel, mely
nek ingyen
sz és annak
zeléséről
küldeni.
ék egy pilla-
a a tüdővész
szleli magan.
s hurutban,
asthmában,
kban, tüdő-
vagy bármí-
vagy tüdő-
vedne, írjon
utasításokat
könyvért és
magát, még
volna.

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam

Budapest, 1913 SZERDA szeptember 24.

225-ik szám

EGYES SZÁM ÁRA 6 FILLÉR

Főszerkesztő:
Dr. DÉTSY ISTVÁNSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

Zemplén és Jászberény

Azt is adhattuk volna címül, hogy aposztaták és hívek, mert voltaképpen hitelhagyottokról és ragaszkodókról van szó. A zempléni hitelhagyottokról, akik néhány aposztata kedvéért hűtlenek lettek a függetlenségi lobogóhoz és ígéret hatása alatt megtagadták meggyőződésüket. S ezekkel szemben állanak a jászberényi választók, akiket semmiféle ígéret nem tudott eltántorítani a függetlenségi eszményektől.

Zemplénben aránylag kicsiny szöbbséggel elvetették a kormány ellen irányuló bizalmatlansági indítványt, a melyet Andrassy Gyula gróf terjesztett elő. Az összes jegyzők és tisztviselők felvonultak, akik a hitelhagyottak biztatására a kormány mellett foglaltak állást.

De a kritika, amelyet Andrassy gróf a megye székhelyén mondott a kormányra, fölér azzal, mintha a bizalmatlansági indítványt megszavazták volna. A kormány minden bűnét föltárta és oly perspektívát nyújtott, amely a hitelhagyottakat megszégyeníthette oly mértékben, amily mértékben megbélyegezte a kormányt. Ez kárpótolhatja azokat, akik Zemplénmegyében is hűen kitarítottak a függetlenségi ideák mellett.

De ugyanilyen súlyos és nagy jelentősége van a jászberényi eseménynek. Gróf Apponyi Albert jelent meg ott a választók előtt, ahol megint megfújta a harci kürtöt. S felidézte mindazt, ami értéket, színt, súlyt, jelentőséget ad a függetlenségi eszményeknek. Megemlítettette azt is, hogy Deák Ferencz is függetlenségi álláspontból indult ki s bizonyára messzire fog hangzani a mai bonyolult politikai viszonyok között az, hogy idézte idős Andrassy Gyula gróf nevezetes mondását: „A negyvennyolczasok mi vagyunk!” Pirulva vehetik tudomásul ezt a zempléni hitelhagyottak, akik efemer jelentőségű ígéretnek engedve, az ősi függetlenségi megyében elárulták a legtisztább és legfénylőbb ideálokat.

Még nagyobb garanciája lehet a jövőnek az, hogy Jászberényben az alkotmánypárt együtt enuncziálta álláspontját a függetlenségekkel. Teljes megegyezéssel, tökéletes harmóniában találkoztak ott alkotmánypártiak és függetlenségek. S amikor így politikai közéletünk ponderáló tényezői találkoznak, van kilátás és remény arra, hogy a rémuralom Tisza regimje alatt, amely oly régóta sorvasztja közéletünket, mégis megtörik valahol és megsemmisül, hogy soha többé fölszínre ne kerülhessen.

Apponyi Jászberényben

Gróf Apponyi Albert vasárnap tartotta beszámolóját Jászberényben óriási érdeklődés mellett. Kivüle beszédet tartottak még: Mezőssy Béla, Barabás Béla és Kunfi Zsigmond

A vezérkari főnök lemondása

— Hötzendorfi Conrad távozik —

Bécsből jelentik: A N. W. T. az eddigi jelentésekkel szemben, amelyek a vezérkar főnökének lemondásáról szóló híreket czáfolták, budapesti tudósítójától illetékes forrásból a következő értesüléseket szerezte:

Beavatott helyen úgy tudják, hogy báró Hötzendorfi Conrad vezérkari főnök lemondása befejezett dolog, de határozottan hangsúlyozzák, hogy a személyváltás a vezérkari főnökségben nem áll közvetlenül küszöbön. Báró Hötzendorfi Conrad még egy ideig állásban marad. E pillanatban még nem adta be formális lemondását, hanem szabadságra utazott s csak visszatérése után fog bekövetkezni a személycsere. Éppen ezért koraiak a találgatások, azonban illetékes körökben biztosra veszik, hogy legkésőbb novemberben más tábornok lesz a vezérkar élén. Az okok, amelyek távozásra készítik báró Hötzendorfi Conradot s amelyek nyilvánvalóvá teszik, hogy nemcsak személycsere, hanem rendszerváltás is készül, a következők:

Egy éves megszakítással báró Hötzendorfi Conrad 8 éven át vezette a vezérkart s mikor legutóbb reaktiválták, abban bizakodott, hogy eléri azt a befolyást, amelyre 6 éven át törekedett. Számított Ferencz Ferdinánd trónörökös feltétlen bizalmára, de ebben megalatkozott. Meg kellett róla győződnie, hogy az utolsó hónapokban már nem bírta olyan mértékben a trónörökös bizalmát, mint akkor, mikor a külügyi válság enyhülése idején új javaslatokat tett a hadsereg felszámolására. És észre kellett vennie azt is, hogy az új hadügyi reformok kidolgozásában nem juttattak neki olyan részt, amint megillette volna. Mikor a trónörökös augusztusban az egész hadsereg főfelügyelője lett, báró Hötzendorfi Conradnak előzetesen erről sejtelve sem volt, már csak akkor értesült róla, mikor a kinevezés megtörtént. Bár ebben mellőzést látott, nem akarta belőle levonni a konzekvenciát, de a legutóbbi cseh-

országi hadgyakorlatok idején legfelsőbb helyről olyan intézkedések történtek, amelyek ellenében állottak az ő javaslataival és nemcsak a manőverek folyamán, hanem a lefúvás után a megbeszéléskor is észrevehette, hogy a hadgyakorlatok vezetője szakított az ő rendszerével, a tanulságok és tapasztalatok megbeszéléskor arról szó sem esett. A vezérkar főnökének tudomására jutott, hogy a hadügyi reformok keresztülvitelében és a Balkán-háború tapasztalatai alapján a hadsereg ujjszervezésében nem kívánják igénybe venni közreműködését olyan mértékben, mint ahogy ő elvárhatta volna s ezért nyíltan megmondta, hogy el akarja hagyni állását mielőbb.

Apponyi gróf beszámolójáról

Molnár Ferencz

Nagy Endre

Fall Leo

Az FTC-Rapid mérkőzése

Repül a goal

Izgalmas jelenet

A zempléni szavazás

— Andrassy a kormány győzelméről —

Gróf Andrassy Gyula a Zemplénmegye tegnapi közgyűlésén történt szavazásról nyilatkozott s igen érdekesen világította meg, hogy milyen módon tudott a kormánypárt 32 szöbbséget elérni. Az érdekes nyilatkozat így hangzik:

— Csak gratulálok az olyan győzelemhez, aminőt a kormány tegnap Zemplén vármegye közgyűlésén aratott. Minél több ilyen győzelmet kívánok nekik, mert mennél gyakoribb lesz az ilyen diadal, annál biztosabban és gyorsabban következik el számukra a bukás. Olyan óriási volt a nyomás és a terror, hogy szinte példátlan a vármegyei küzdelmek történetében. Megkeresték és megtámadták a megfélemlítés és megközelítés minden útját és akit terrorizálni tudtak, azt terrorizálták. Előttem is sirt nem egy olyan férfi, akit egész életében minden érzése hozzám kötött és akit még csak nem is arra kényszerítettek, hogy semleges legyen, hanem arra, hogy ellenem szavazzon. A legvadabb s legmerészebb presszió eszközeivel dolgoztak, győztek, de hát így lehet is győzni. Én boldogan és büszkén gondolok arra a százkilenczven emberre, aki velem szavazott, ilyen társasággal örömmel megvivom a harcot az egész országban és ez a küzdelem, mely a nemzet igazi érdekeiért folyik, csak diadalmas lehet.

A monarchia külpolitikája

— Gróf Károlyi Mihály nyilatkozata —

A „Berl. Tagbl.“ budapesti levelezője előtt gróf Károlyi Mihály következőleg nyilatkozott a monarchia külpolitikájáról:

— A balkáni probléma fejlődése, különösen pedig annak az utolsó fázisa nagyon tanulságos volt a monarchia politikai pártjaira és azoknak a vezetőire nézve. Ma meg lehet állapítani, hogy Berchtoldnak a politikája csütörtököt mondott. Nem esoda, hisz elejétől fogva homályos volt ez a politika. Az bizonyos, hogy nem sikerült neki olyan támaszpontokat alkotnia, melyeken az összes szövetségesek érdekei találkoztak volna. Külpolitikánk új tájékozódásánál Magyarországon mindenekelőtt az ország békére való vágyódását és pénzügyi szükségleteit kell tekintetbe venni. A hármasszövetség fennáll és senkisé gondol rá, hogy elpusztítsa, de semmi kétség, hogy rászorult a megreformálásra. A hármasszövetség a pénzügyi szükségleteknek nem felel meg teljesen, mert egyes tagjai terjeszkedő politikájuk folytán nagyon is rá vannak utalva arra, hogy a saját tőkét igénybevegyék. Anélkül, hogy a Németországgal való szövetségnek az értékét leszállítani akarnám, azt hiszem, mégis csak kellene olyan módokat keresni, melyek a monarchiának a párisi pénzügyi piacot megnyitják és a fegyverkezésben szünetet idéznének elő, hogy a népek magukhoz térhessenek.

A hadügyi költségvetés

— Tanácskozások a létszámemeléssel —

Bécsből jelentik: Az 1914. év első felére a hadügyi költségvetés összesen körülbelül 230 millió koronára rug. A tengerészet rendes költségei 35, a rendkívüli költségek 3—5 millió koronát fognak kitenni vagyis az egész tengerészeti költségvetés 38—40 millió. A közös hadügyminiszterium előirányzott költségvetése tehát a jövő év első felére körülbelül 209 millió, vagyis 1914-ben a haditengerészet és a hadsereg egész szükséglete 580 millióra fog rugni. Külön javaslatokban fogja kérni a hadvezetőség a fedezetet a katonai készülségre, amelyet 1912 október óta körülbelül 600 millió koronára lehet tenni. Különös jelentőséget az ad ezeknek a javaslatoknak, hogy a katonai készülség költségeit a pénztári készletekből és a bankoknál folyószámlalegelekből fedezték arlamentál megzavazás nélkül.

Krobotin hadügyminiszter tegnap délután

fölkereste gróf Stürgk osztrák miniszterelnököt, akivel báró Georgi osztrák honvédelmi miniszter bevonásával több óra hosszáig tanácskozott. A létszámemeléssel és a tüzérség fejlesztéséről tárgyaltak s ugyanazok a kérdések kerültek megvitatásra, amelyek a geszti találkozásnál is fölmerültek. A megbeszélés tulajdonképpen tájékoztató jellegű volt, azzal a céllal, hogy a magyar minisztertanácsra és a közös miniszteri értekezletre előkészítsék a véderő fejlesztése körül fölmerült kérdéseket.

Albán háboru előtt

— Esszad pasa intrikái —

Alig csendesültek le a bolgár-török békekötés körüli izgalmak a balkáni tüzfészek táján, ismét paraszak szállanak annak a diplomatának az igazolására, aki a balkán-háboru idejében kijelentette, hogy a nagyhatalmak személyes beavatkozása nélkül nem lesz rend a Balkánon. Végleges rend soha.

Most Albánia kerül az érdeklődés központjába. Az albánok hol Szerbia, hol Montenegro ellen támadnak, úgy, hogy e két állam kénytelen lesz határát fegyveres erővel megvédelmezni. Az albánok külső erőszakoskodásával párhuzamosan halad a belső zavargások élesztetése, amelyben Esszad basa keze játszik közre. A monarchia protezsálja az olaszok exponense az Ismael Kemal bég kormánya ellen izgatja az Albánokat. Ez előjelek a monarchia és Olaszország rivalizálására vallanak s ha ehhez hozzáveszük a szerb komoly készülődését Albánia ellen, alighanem elérkeztünk a harmadik balkán háborúhoz.

Mai távirataink:

Bécs, szeptember 23. Albániából és Belgrádból aggasztó hírek érkeznek úgy Esszad basának az ideiglenes albán kormány ellen indított akciójáról, valamint a szerb katonaság és az albánok között folyó véres harcokról. Esszad basa nyíltan fölvette a harcot az Ismael Kemal elnöksége alatt álló ideiglenes kormány ellen. Durazsból, melyet jövő uralma székhelyének választott ki, körtáviratot küldött a hatalmak Szkutariiban levő konzuljaihoz és tudatta velük, hogy érett megfontolás után elhatározta, hogy az ideiglenes albán kormányt, amely az új állam számára nagy veszedelmet jelent, nem ismeri el többé és másik kormányt akar alakítani, hogy az országnak jobb jövőt biztosítson. A körtáviratban egyszersmind azt is tudatja, hogy a kormánytól pontos és részletes elszámolást fog követelni az Albániában kezelt pénzeiről, mert a valonai kormány ez év áprilisa óta több milliót adott ki, melyről még nem számolt el. Biztosra lehet venni, hogy Esszad basa eljárása még további meglepetéseket fog hozni. Mindenki tudja, hogy Esszad basa gazdagsága ellenére rendkívül pénzvágyó. Már Szkutari átadása alkalmával is híresztelték, hogy Oroszországtól pénzt fogadott el. Janinai jelentés szerint Albániában teljes az anarchia. Mufid bég, aki átmenetileg átvette a külügyek vezetését, összeszedte híveit, hogy Esszad basa ellen vonuljon velük. Esszad basa ugyanis Tiránában kitzte az osztrák és magyar zászlót és a valonai ideiglenes kormányt fölszólította, hogy a várost adják át neki. Esszad basa hatalmába kerítette a durazsói vámhivatalt. Az osztrák-magyar diplomácia arra törekszik, hogy Ismael Kemalt kibékítse Esszaddal és Zambauer szkutari főkonzul a napokban Albániába megy, hogy az ellenfeleket, ha még lehet, kibékítse.

Belgrád, szeptember 23. A határon levő hadtestek parancsnokai a következő jelentést küldték szeptember 19-iki és 20-iki kelettel: Az albán haderő, amely három-négyezer főnyi hadoszlopokban vonul föl, péntek éjjel óta heves harcban van a szerb határcsapatokkal. Az albán csapatok modern ismétlőfegyverekkel vannak ellátva, azonkívül bombavetőket kísérnek őket a hiányzó tüzérség pótlására. Különösen hevesen támadtak a nagyobb csapatok Dibránál, egyszerre négy helyen. Itt ötezer ember lepte meg a számrá nézve gyöngébb szerb csapatokat, hír szerint Boljetinac Isza vezetésével. A támadás éjjel történt és célja az volt, hogy a szerb csapatokat meglepjék. Az albánok

támadása azonban nem sikerült. A támadókat visszavetették és gépfegyverekkel kezdtek tüzelni rájuk. Az első támadás az albánok súlyos vereségével végződött, mintegy hetven embert vesztek.

Az albánok második támadása szombaton történt. Az albánokat ekkor is megverték, úgy hogy menekülni kezdtek. A szerbek erre előrenyomultak és Peskopecica falu mellett megszállták az albánok eddigi hadállását. Peskopecica nagy része leégett. Gyakovicánál is véres harcok folytak. Itt az albánok vesztesége, hír szerint, százötven halott és számos sebesült volt. A csata egy félnapig tartott. A szerbek veszteségei nem ismeretesek. Magánjelentések szerint a harcot hétfő reggel újra kezdték. A határon levő hadsereg parancsnoka sürgős segítséget kért, amely már el is indult. A belgrádi lapok szenzációsan kiszinezett tudósításokat közölnek a határharcokról „A harmadik Balkán-háboru” czimen.

Szkutari, szeptember 23. Dibra, Prizrend és Djakova között erős albán bandák Isa Boljetinac vezetés alatt eredményesen harcolnak a szerb csapatok ellen. Valameny nyi malisszor-törzs fegyvert ragadott és megszállta a határt Szerbia és Montenegro felé. Az albánok most már nemcsak a szerb ellen fordultak, hanem a montenegróiakat is megtámadták. A hegyeket Guzinjétől délre ma lisszorok tartják megszállva. A hoti, gruda, kastrati és seli törzsek főnökei összejövetelt tartottak, hogy megállapítsák az együttes haditervet.

Belgrád, szeptember 23. Állítólag hat bolgár tiszt érkezett ide és azonnal érintkezésbe lépett az itt időző osztrák és magyar tisztekkel. A tisztek kijelentették, hogy Albániából jöttek, ahol bandákat szerveztek, hogy szerb területre törjenek be.

Bécs, szeptember 23. A király ma Giest báró cetinjei követet hosszabb kihallgatáson fogadta.

Cetinje, szeptember 23. Az albánokkal való összeütközések következtében a montenegrói kormány több dandárt fegyverbe szölytött és már el is küldte őket a határra.

Bécs, szeptember 23. Avarna herceg olasz nagykövet tegnap meglátogatta gróf Berchtold külügyminisztert és hosszabb beszélgetést folytatott vele, amely, hír szerint, összefüggében van az albániai eseményekkel és Esszad basa magatartásával.

Konstaninápoly, szeptember 23. A lapok jelentik, hogy a múlt héten Szalonikiben zendülés tört ki a görög katonaság között. A katonák egész éjjel lövöldöztek és hangos kiáltásokkal tüntettek a tisztek ellen. Egy csapatparancsnokot a katonák súlyosan megsebesítettek.

Botrány a Burg udvarán

— Egy munkás elfutott az őrség zászlójával —

A bécsi császári Burg belső udvarán ma déli órákban különös botrány játszódott le, amely megzavarta a császári udvar méltóságok nyugalmát. Ugyanis egy munkáskülső férfi odament a főőrség közelében levő őrszem állomáshelyére, ahol a zászlót őrzik, mely zászlót a császári palota őrségének felváltásakor az egyik század átadja a másiknak nagy ünnepességek között. Mikor az őrszem elfordult, az ember kiragadta a zászlót a gerendázat nyílásából, kigöngyölte és futni kezdett vele a külső udvar felé.

Az udvari testőrök és az őrség katonái utána vetették magukat, járókelők is üldözőbe fogták, vad hajsza támadt és a kapunál sikerült a szegényesen öltözött embert feltartóztatni. Elvették tőle a zászlót és őt magát is az őrségre vitték. Itt megállapították, hogy Pfeifer Sándornak hívják, 49 éves segédmunkás. Mikor megkérdezték, hogy mit akart a zászlóval, azt felelte, hogy fel akarta hívni mindenkiné a figyelmét a munkások nyomorára. Olyan izgatottan viselkedett, hogy az őrség elmezavardottnak hitte s a rendőrség bevitte a megfigyelő intézetbe,

Nyilatkozat

A Hazai Hirlapkiadó Részvénytársaság feljelentést tett ellenem amiatt, hogy az „Egyetértés” nyomdatartozási számlája fejében 45.581 koronával adós maradtam. Hitelezési csalást lát ebben a Hazai Hirlapkiadó Részvénytársaság, amely vádra a nyilvánosság előtt kell reflektálnom.

A Hazai Hirlapkiadó Részvénytársaság által felállított és kimutatott 45.581 koronányi összeg közönséges humbug és hamis könyvelésen alapul. Megterheltek tételekkel, amelyeket soha el nem fogadtam, alá nem irtam s amelyekre nézve elfogadó nyilatkozatot soha nem adtam.

A Hazai Hirlapkiadó Részvénytársasággal való összeköttetésem ideje alatt a nevezett vállalatnak több, mint háromszézer koronát fizettem készpénzben és a mai helyes tartozási összeg 14.000 korona. Az „Egyetértés”-nek megállapított 25.000 korona hitele volt a vállalatnál, a melyet a mai napig sem velt igénybe.

Az a kijelentés, hogy a kérdéses árverésről nem volt a Hazai Hirlapkiadó Részvénytársaságnak tudomása, közönséges hazugság, mert a nála nyomtatott lappéldányon a Magyar Újságkiadó Részvénytársaság neve lekerült a lapról, új kiadó-tulajdonos cég került a helyébe s nem hiszem, hogy egyetlen ember is feltételezné a Hazai Hirlapkiadó Részvénytársaságról, hogy a nála nyomtatott lapon soha meg nem nézte a lapkiadó nevét.

A nevezett részvénytársaság dr. Pap Zoltán ellen is megtette a feljelentést. Ezzel szemben kijelentem, hogy dr. Pap Zoltán tisztán főszerkesztője volt a lapnak és semmi köze nem volt a lap anyagi ügyeihez.

Akinek az „Egyetértés”-sel szemben bármiféle baja, járandósága, követelése van, az szíveskedjék hozzám fordulni e hét végéig, egész napon át található vagyok az „Egyetértés” helyiségeiben.

Erdős Armand

A braunschweigi trón

Ernő Ágost cumberlandi herceg ez év novemberében fogja elfoglalni a braunschweigi trónt. A régenségi tanács, amely Albrecht porosz herceg halála óta kormányoz, a jövő hónapban annak formája szerint föl fogja ajánlani a trónt a cumberlandi herceg másodszületett fiának, II. Vilmos császári vejének, mire a herceg manifesztoztat intéz Braunschweig népéhez, bevonul ősei székvárosába, megesketi a braunschweigi csapatokat és elfoglalja atyjának örökét, amelyet atyja sohasem töltött be.

Az agg cumberlandi herceg a világtörténelemmel meghasonolva és a berlini udvarral minden összeköttetést megszakítva, évtizedek óta élt abban a hitben, hogy ő Hannover trónjának jogszerű és alkotmányos várományosa. Az új helyzetbe, amely 1866. óta új, sohasem tudta magát beledélni.

Körülbelül tizenhét év előtt az angol udvar ki akarta békíteni a cumberlandi házat a Hohenzollern-házzal, de semmi sem lett belőle, a herceg Gmundenben duzzogott s nem volt rávehető, hogy találkozzék a német császárral.

A sok kiábrándulás között a legfájdalmasabban az a határozat érintette a herceget, amelyet a szövetségtanács 1885. évi július 2-án hozott, kimondván, hogy a cumberlandi és braunschweigi család feje nem foglalhatja el Braunschweig trónját, mert ellentétben áll a birodalmi alkotmánnyal. Hallani sem akart róla, hogy lemondjon Hannoverról, sőt megeskette elsőszülött fiát, Vilmos György herceget, hogy Hannover trónjára való jogigényéről sohasem fog lemondani. Azóta létrejött a frigy, amely az eddignél erősebb szálakkal köti össze a cumberlandi és a Hohenzollern-házakat: Ernő Ágost herceg nőül vette Viktória Lujza hercegnőt, a császár leányát és úgy akarja a császár, hogy Ernő Ágost herceg elfoglalja a braunschweigi trónt.

Heltai Ferenc emlékezete

A józsefvárosi bizottsági tagok ma hódoltak Heltai Ferenc emlékének. Mai értekezletükön Hűvös József udvari tanácsos melegen, kegyeletes szavakkal emlékezett meg dr. Heltai Ferenc elhunyt főpolgármesterről. Az elhunyt — mondotta — huszonkét esztendőn át volt a kerületnek bizottsági tagja és számos éven át a bizottsági tagok értekezletének elnöke. Ebből a kerületből indult el gyönyörű pályafutására, amelyet váratlanul megszakított a múlt hónapban bekövetkezett halála. Heltai hosszú közpályáján nemcsak a kerület, hanem az egész székesfőváros fejlesztése körül szerzett érdemeket, amelyek örök emlékezetet biztosítanak neki. Ezek az érdemek már illő méltatásban részesültek. Ehelyütt csak annak a fájdalomnak és részvétnak akarok kifejezést adni, amelyet Heltai elköltözése ebben a kerületben keltett. Az elnök indítványára az értekezlet ezután egyhangulag elhatározta, hogy az özvegyhez részvétiratot intéz és Heltai emléket jegyzőkönyvében örökíti meg. Végül Hűvös József, dr. Hainiss Géza és Simonovics Róla bizottsági tagokat megbizta az értekezlet, hogy Heltai Ferenc képét a Józsefvárosi Kör részére valamely neves művészszel festessék meg.

Molnár Ferenc

Molnár Ferenc sikerült karikatúrája.

Frigyes főherceg vendégei

— Lemaradtak az ebédről —

Frigyes főherceg, mint mindig, ha baranyamegyei birtokán időzik, úgy most is, ebédre invitálta meg a vármegye notabilitásait, a főispánt, alispánt, a megyés püspököt s a baranyai járási főszolgabírókat. Az ebéd szombatn lett volna. Szombaton reggel a pécsi pályaudvarról Eszék felé induló vonattal el is utaztak Szily Tamás Baranya vármegye főispánja és Stenge Ferenc alispán. Laskafalván kellett kiszállaniok, ahol már vártak rájuk az uradalom hintói. Ugyanekkor azonban Zichy Gyula gróf megyéspüspök tévedésből a 8 óra 27 perczkor Budapest felé induló vonatba szállt s csak Szentlőrincnél vette észre, hogy épp ellenkező irányban utazik. A megyéspüspök titkára még az állomásról nyomban táviratozott Laskafalura, hogy nem érkezhettek idejekorán, tehát az uradalmi fogat ne várjon. A táviratot a laskafalui állomásra kirendelt főhercegi fogatok kocsisai odamaqqaráták, hogy az összes pécsi vendégek lekéstek s nem érkeznek meg. Visszafordultak tehát s jelentést tettek a főhercegi kastélyban. Mikor azután a főispán és az alispán rendes időben megérkeztek a laskafalui állomásra, a főhercegi fogatok már nem voltak ott. Erre aztán ők is a következő vonattal visszatartak Pécsre. Aznap még sok távirat-váltás történt, hogy a fatális tévedéseket kölcsönösen ki-magyarázzák. A főhercegi ebéd a meghívottak közül csak Jilly Viktor baranyavári főszolgabíró s Hőckert Gyula uradalmi főfelügyelő vettek részt. Frigyes főherceg, befejezve a vadászatokat, kedden este Budapestén át Bécsbe utazott családjával.

Borzalmas vasúti katasztrófa Budapesten

— A tehervonat elütött egy omnibuszt —
Három halott, hét súlyos sebesült

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas vasúti katasztrófa történt ma délelőtt a fővárosban. Egy tehervonat a főváros határán, a Hungária-köruti átjárónál elütött egy omnibuszt: **Három halott, hét súlyos sebesült.** Ez röviden, távirati stílusban összefoglalva a ma véres szencziója. Az már csak kiegészítése a riportnak, hogy két vasúti ór bünyös könyelműsége okozta az irtózatos katasztrófát.

Egy dolgot azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, nem is hallgathatjuk el. Az államvasutak igazgatósága a főváros ellenőrzésére hivatott szervét szintén oda kell ültetni a vádlottak padjára, őket épp úgy felelősségre kell vonni. Csak egy pillantás a halál-átjáróra, ahonnan most három ember ment át a másvilágra, minden más érvet mellőzésre kényszerít. A Hungária-köruti átjáró már régen foglalkoztatta a hivatalos köröket. Nem is csoda. Három sinpár fut a messzeségbe és mindegyiken, a nap minden órájában, dübörögnek a vasszörnyetegek. Ez a környék igen népes. A gyárból kiömlő munkásság errefelé siet hazafelé, Angyalföldre és a külső perifériákra. A vonatok mindig el-elkaptak egy-egy embert, az ezüstösen csillogó sinpárok sokszor fürdöttek már vérben. Ezért terveztek ide földalatti vagy földfeletti átjárót, de hát édes istenem, a főváros hatóságának más gondja van, ezt a kérdést folyton halasztgatták, most aztán megtörtént a megrendítő katasztrófa.

A szerencsétlenségről tudósítónk a következőkben számol be:

A halál-kocsi

A 124-es számú omnibuszkocsi valamivel tíz óra után indult el a Szent László-ut végén levő szénpályaudvarról. A kocsit Zsiba József 40 éves kocsis hajtotta, a kalauz pedig Steiner Gyula volt. Mire a kocsi a jó hosszú Szent László-ut felére ért, lassankint megtelt utasokkal, akik mind a városba igyekeztek. Egyetlen hely volt üres bent a kocsi belsejében. Künt a kalauznál levő három hely is el volt foglalva s a kocsis mellé a bakra is került utas. A hátsó perronon Gipsz Margit, egy Szent László-uti háztulajdonos leánya, Szüszmann Árminné, egy szabólegény felesége és ennek két és fél éves Tibor fiacskája ültek, míg bent a kocsi belsejében öt utas foglalt helyet. A kocsis mellett egy napszámos asszony ült, akinek még a nevét sem tudják.

A kocsi lassan döcögve jutott el a Hungária-köruti vasúti átjáróhoz. Itt kissé meredeken emelkedik az út s a kocsis látva, hogy a sorompó nyitva áll, megcsapkodta a lovakat, hogy nekirugaszkodjanak a kis kaptatónak és nem is sejtette, hogy az első vágányon ugyanakkor a Rákos rendező pályaudvarról egy mozdony közeledik teljes sebességgel, amelyet a vasutasok helyi vágánynak neveznek.

A 137-es mozdonyt, amelyhez két kocsi volt csatolva, s amely gyorsáru kocsikért ment a nyugati pályaudvarra, 10 óra 31 perczkor indították utnak a rákosi rendező-pályaudvarról s indítása előtt szabályszerűen leadták a közbeeső őrházaknak a szabályos harangjelzést. A 182-es őrház két pályőrje: Hajnal Sándor és Nemes Géza azonban a jelzés dacára sem eresztették le a sorompót s ez idézte elő a katasztrófát.

A katasztrófa

A halálmozdony éppen abban a pillanatban ért az átjáróhoz, mikor Zsiba József, a nyitva álló sorompók alatt át akart hajtani a vágányokon az omnibuszszal. A vonatot csak akkor vette észre, amikor lovai már a sineken voltak. De ekkor a mozdony már csak mintegy 15 méternyire volt az omnibusztól és a katasztrófa elkerülhetetlen volt.

Ekkor már többen észrevették a katasztrófát. Az ott posztoló Bácskay Antal 1070-es

számu rendőr kétségbeesetten integetett a mozdony felé, de már minden hiába való volt. **Bachmann Gyula** mozdonyvezető, aki a gépet vezette, a szabadra állított karjelző folytán nem mérsékelte az átjáró közelében a gépet s abban a hitben, hogy a sorompók le vannak eresztve, teljes menetsebességgel vezette a mozdonyt. Így tehát a katasztrófát képtelen volt elhárítani s *abban a pillanatban, amikor az omnibusz eleje a vágányra ért, megtörtént az összeütközés.*

A helyzet irtózatos. A lovak már akkor ártóztak az első vágányon s a mozdony az omnibusznak épen az elejénél rohant neki. Pillanatokig csak szerterőpködő alkatrészek, egymáshoz verődő véres emberek voltak láthatók. A megrémült utasok sikoltva ugráltak, de nem volt menekülés. A rohanó mozdony valósággal elhajította utjából az összezuzott kocsi s egészen megfordítva, odacsapta az őrház falához, véres, megtépett, összezagotott utasaival együtt s aztán a kerekei közé akadt kocsi s a mellette ülő ismeretlen asszonyt magával hurcolva robogott tovább.

A gépész erejét megfeszítve dolgozott. Csak hatvan méterre az őrháztól tudta valahogy megfékezni a gépszörnyet. A kocsi és az asszony még akkor is a kerekek között voltak, onnan szedték ki őket *holtan*. A kerekek rettenetesen összezuzták őket. A nő le volt tökéletesen skalpolva, a lábai, kezei, mellkasa össze-vissza voltak törve. A kocsinak a koponyáját roncsolták szét a kerekek s neki is behorpadt a mellkasa. A többi utas az omnibusz roncsai alatt vergődött jajgatva, tehetetlenül.

Egytlenegylek menekült meg sértetlenül, Gipsz Margit, aki hátul ült a perronon. Ez a tizenhét éves leánya az összeütközés pillanatában leugrott a kocsirol s így menekült a katasztrófától.

Három halott

A mentők *Virosztek* és *Karikás* vezetésével pár perc múlva künn voltak a helyszínen, de már két emberen nem tudtak segíteni.

Az egyik *Zsiba József* kocsi, a másik egy ismeretlen nevű cselédleány, aki a kocsi mellett ült.

Később a szomorú listához még egy név járult: *Fischer Dávid*, akit szintén össze-vissza zuzott a mozdony. A szerencsétlen embert be szállították a Bethesda-kórházba, ahol fél négy órakor meghalt.

A sebesültek

Az összeroncsolt kocsi alól egymásután húzták ki a súlyosan megsebesített utasokat:

1. *Mélik Tamásné*, fuvaros felesége, agy-alapi törést szenvedett. Állapota válságos.
2. *Holik Rózsa* 20 éves színésznő. A lábai és kezei több helyen el vannak törve és a bordái betörték. Állapota szintén életveszélyes.
3. *Steiner Gyula*, az elütött omnibusz kalauza, a fején szenvedett súlyos sérülést. Állapota súlyos.
4. *Süszmann Árminné*, szabósegéd felesége, zúzódásokat szenvedett.
5. *Süszmann Tibor*, Süszmanné 2 és fél éves fiacskája, akinek a koponyája szakadt be. A fiúnak és anyjának az állapota súlyos ugyan, de nem életveszélyes.
6. *Leichter Lipótné*, fuvaros neje, zuzott sebeket szenvedett. Miután sérülése könnyű, őt a mentők a Rókusba vitték.
7. *Scholez Gyula* cukrász a legkönnyebben sérült. Őt is a Rókusba vitték a mentők.

A súlyosan sebesülteket a Bethesda-kórházba vitték. Mindegyik sebesülése súlyos ugyan, csak *Mélikné* felépüléséhez van remény.

Megindul a vizsgálat

A rendőrség hamarosan megindította a vizsgálatot. Mindenekelőtt megállapították *Bácskay Antal* jelentéséből, hogy a sorompó a mozdony közeledésekor nyitva állott. *Hajnal Sándor* és *Nemes Géza*, a 182-es őrház pályőrjei azt mondták, hogy nem kaptak jelzést. A szomszédos őrházak harangjelzési naplójából azonban megállapították, hogy a rákosi rendező szolgálatot teljesítő tisztje rendes időben, szabályszerűen leadta a 3—1—3 harangjelzést. A két ór tehát nyilvánvaló figyelmen kívül hagyásból nem ügyelt a harangjelzésre és így *kiszárolag őket terheli a mulasztás*. Kihallgatás után mindkettőt letartóztatták.

A mozdonyvezetőt, *Bachmann Gyulát*, úgy látszik, nem terheli felelősség, mert ő a

szabadra állított karjelző láttára előírás szerint vezette gépjét.

A rendőrség délután teljes eréllyel folytatta a vizsgálatot. *Nemes Géza* pályőr kihallgatása folyamán azzal védekezett, hogy a harangjelzést nem hallotta. Ugyanigy vallott *Hajnal* társa is. A rendőrség csak *Nemes Gézát* tartja őrizetben, mert csak neki kellett volna figyelni a harangjelzésre, *Hajnalnak* meg a sorompó leereszkedéséről kellett intézkedni, míg harmadik társuknak: *Hochstein Istvánnak* pedig az volt a feladata, hogy őrt álljon és vigyázzon arra, hogy a közönség ne hatoljon át a leeresztett sorompón. *Nemes* védekezését megdönteni látszik a feltevés, hogy a harangjelzést a rendőrség kipróbálta és hibátlanul működött. *Nemes* azonban ennek dacára fentartja az állítását és a harangjelzési naplóval akarja biztosítani, hogy már többször történtek zavarok. Erre vonatkozólag *Szászy Lajos* és *Fittler Rezső* mérnököket, a rendőrség hites szakértőit fogják kihallgatni.

A vizsgálat azt is megállapította, hogy az államvasut jó tudta, ismerte ennek a helynek a veszélyességét. Ezt bizonyítja, hogy míg másutt mindenütt csak egy ember vigyáz a biztonságra, ide három embert helyeztek ki. A tavalyi katasztrófa szerint hatvan embert ütött el a vonat, ebből halálos baleset tizenkettő volt. Arról már régen volt szó, hogy alagutat vezetnek át az átjáró alatt, de ez 200.000 koronába került volna. A kérdést az igazgatóság azzal hátrította el, hogy a Nyugati pályaudvar rendezése előtt arról szó sem lehet.

A hivatalos jelentés

A magyar államvasutak igazgatósága a szerencsétlenségről a következő jelentést adta ki:

Ma délelőtt 10 óra 40 perczkor egy, a Rákosi-rendezőpályaudvarról a szabályszerű jelzések leadása után elindított és Budapest nyugati pályaudvar felé haladó mozdony a Hungária-körut keresztelzésénél elütötte az Általános Omnibusz-vállalatnak egyik, utasokkal teli kocsiját. Az elütött omnibusz *Zsiba József* nevű kocsi és a mellette ülő női személy, akinek kilétét még nem lehetett megállapítani, azonnal meghalt. *Sulyosan megsebesült*: az omnibusz *Steiner Gyula* nevű kalauza, *Hollik Rózi* színésznő, *Fischer Dávid* fuvaros, *Mehlik Tamásné* fuvaros neje, *Leichter Lipótné*, szobrász neje és egy *Süsskind Tibor* nevű fiu. Könnyebben megsebesült *Sulz Gyula* cukrászsegéd. Az eddigi megállapítások szerint a sorompó nem volt lezárva, de szemtanuk állítják, hogy a rendőr és két sorompóőr fel akarta tartóztatni az omnibuszt, de a kocsi a figyelmeztetés dacára áthajtott a vágányon.

A kolera

A Délvidéken a veszedelem

A koleraveszedelem még ma is szerte lappang az országban, a főfészke még mindig a Délvidék. Tudósításainkat itt adjuk:

A hivatalos jelentés

A belügyminisztérium egészségügyi osztályának jelentése szerint ma a bácsbodrogmegyei *Szenttamáson* két, a krassószörénymegyei *Zámon* egy, *Illyeden* egy, a temesmegyei *Palánkon* egy, a beregmezei *Szentmiklóson* két, a fejérmegyei *Pánán*don egy új koleramegbetegedés fordult elő.

A Délvidéken

Lugosi jelentés szerint újabban *Nagylaposnagon* *Heska Nisztor* 28 éves legény, továbbá *Csokoda* *Efta* 10 éves, *Jovánél József* 7 éves és *Jovánél Efta* 6 éves gyermekek betegedtek meg. A községben eddig 32 megbetegedés közül hat volt halálos kimenetelű.

Bozovicson egy cselédleány gyanusan megbetegedett. *Néramogoróson* *Urgovics Julia*, *Szaktáron* *Ilia Ignác*né 45 éves, *Muntján* *Tódor* 6 éves, *Marku János* 15 éves, *Ghiocsel Pável*né 75 éves, *Peján Jakab*né 53 éves betegedtek meg újabban. A jámi csendőrmester betegsége kolerának bizonyult. *Lugos* közelében tegnap egy pástort találtak.

Minthogy gyanus körülmények között halt meg, felboncolták és bélrészeit bakteriológiai vizsgálatra küldték s egyben megtették a szükséges óvintézkedéseket.

A temesmegyei *Móriczföld*ről jelzett kolera-gyanus megbetegedés hírére lezafolják. Az előjáróság értesítése szerint ott gyanus megbetegedés sem fordult elő.

Vendéglősök kongresszusa

— A nyugdíjgyesület közgyűlése —

A vendéglősök nagygyűlése

A magyar vendéglősök és kávéosok három napra tervezett kongresszusa tegnap délután kezdődött a Hungária-szálló dísztermében. Az első napon a nyugdíjgyesület tartotta meg XVI-ik évi rendes közgyűlését, melynek megkezdése előtt meghatározott ünnepségek részesítette az egyet egyik alapítóját és tizenöt év óta elnökét, *Bokros Károlyt*, kinek arczképét a jubiláris évforduló alkalmából az ipartársulat díszterme számára megfestették és azt a tegnapi ünnepélyen leleplezték. Ma délelőtt pedig a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” tartotta meg XIII. évi rendes közgyűlését a „Pesti Lloyd” dísztermében.

A nyugdíjgyesület közgyűlése

A nyugdíjgyesület közgyűlését *Bokros Károly* elnök néhány rövid szóval nyitott meg. A határozatképesség megállapítása után dr. *Nagy Sándor* jogtanácsos előterjesztette az igazgatóság jelentését az elmúlt évi működésről s ennek kapcsán köszönetet mondtak a nyugdíjgyesület nagylelkű adományozóinak. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

A felügyelő-bizottság jelentését *Francois Lajos* terjesztette elő és a múlt évi zárószámadások és a költségelőirányzat elfogadása után a felmentvényeket megadták. Az igazgatóság által előterjesztett alapszabálmódosításokat a közgyűlés némi módosításokkal elfogadta.

Ezután a választásokra tértek át. Az egyhangú választás eredményeképpen elnök lett újra *Bokros Károly*; alelnökök: *Dökker Ferenc* és *Frenreisz István*; igazgatósági tagok: *Gundel Károly*, *Pelzmán Ferenc*, *Holub Rezső*, *Oláh Gyárfás Mihály*, *Kittner Mihály*, *Kommer Ferenc*, *Kövári Jenő*, *Malosik Antal*, *Mitrovátz Adolf*, *Müller Antal*, *Várad József* és *Willburger Károly*. A felügyelő-bizottság elnöke *Francois Lajos* lett.

A benyújtott indítványok lefolytatása után *Bokros Károly* elnök a közgyűlést a tagok lelkes éljenése között berekesztette.

A közgyűlés lefolytatása után a kongresszus tagjai a városi *Gundel*-féle vendéglőben ismerkedési estélyre gyűltek össze.

A vendéglősök nagygyűlése

Nagy érdeklődés mellett folytatta ma a vendéglősök kongresszusa tanácskozását. Ma a *Vendéglősök Országos Szövetsége* tartotta rendes évi közgyűlését *Glück Frigyes* elnöklete alatt. A kongresszust *Bródy Tivadar* alpolgármester üdvözölte a főváros nevében. A hosszú és érdekes napirend lefolytatása után a minisztérium képviselőjében megjelent *Deininger Imre* kijelentette, hogy a közgyűlésen elhangzott kívánságokról és hozott határozatokról jelentést tesz miniszterének s már eleve megígéri, hogy a miniszter, mint a maga nevében, hogy a vendéglős- és kávéipar jogos kívánságait mindenkor a leghatékosabb támogatásokban fogják részesíteni.

A közgyűlés ezután elhatározta, hogy a jövő évi közgyűlést *Kolozsvárott* fogja megtartani, majd *Gundel János* a budapesti, *Sámsony János* (Tátra-virágvölgy) pedig a vidéki szövetségi tagok nevében köszönetet mondtak az elnökségnek lankadatlan munkálkodásáért, végül *Glück Frigyes* szövetségi elnöknek záróbeszédével, melyben összetartásra buzdította a tagokat, az idei közgyűlést véget ért.

A kongresszus tagjai este félhét órakor díszbend vettek részt a Hungária-szálló gyönyörűen feldíszített nagytermében; holnap délelőtt az „Első Magyar Rézvény-Serfözde” ujonnan épült telepeit tekintik meg, este pedig résztvesznek a „Népopera” előadásán.

Az Egyetértés szerkesztősége és kiadóhivatala VI., Váci-Körut 19. sz. alatt van

Az elfogott sikkasztó

— A leánykereskedés gyanuja alatt —

(Saját tudósítónktól.) A rendőrség közbe-
lépésére a zsolnai határrendőrség egy veszedel-
mes embert tartóztatott le. Sikkasztásért már
régen körözik, de az is valószínű, hogy sok sze-
rencsétlen leányt juttatott lelkiismeretlen ku-
fárok kezei közé.

A zsolnai határrendőrség táviratban érte-
sítette a budapesti főkapitányságot, hogy ott
letartóztatott Neiszer Richárd magánhivatal-
nokot leánykereskedés gyanuja alapján. Kéri
a zsolnai határrendőrség a budapesti főkapi-
tányságot, hogy állapítsa meg, ki az a Neiszer
és hogy Budapesten nem követelt-e el valami
büncselekményt.

A főkapitányság megállapította, hogy Nei-
szert sikkasztás miatt körözik. 1909-ben ugyan-
is két német czég Budapesten megalapította a
*Budapesti Fémöntő- és Rézhámormű Rész-
vénytársaságot*, amelynek telepe a Jász-utca
33. szám alatt volt. Neiszer egy németországi
városban már rég óta működött, megbízható,
hozzáértő embernek ismerték és ezért őt bízták
meg a budapesti vállalkozás vezetésével. Üzlet-
vezető igazgató volt a budapesti fémöntőgyár-
ban teljes jogkörrel. Ő kezelte az üzletkötéseket
minden ellenőrzés nélkül. A régi tisztviselőben
a czég feltétlenül megbízott.

Az idén azután elhatározta a részvénytár-
saság, hogy felszámol, mert minden esztendő
passzívával végződött. Kiírták a könyvekből a
czég követeléseit és a vállalat ügyvédje sorban
felszólította az adóssokat, hogy fizessenek. Ek-
kor derült ki, hogy az adósok nagyrésze Nei-
szernak már kifizette a tartozását. Megállapí-
tották, hogy Neiszer Richárd tizennégyezeröt-
százhetvenkét koronát sikkasztott. December
16-án feljelentették a főkapitányságon, de Nei-
szer megszökött. Most elfogták.

Német Készülődés

Páris, szeptember 23. Az „Excelsior”
hosszasabban foglalkozik a német-francia
határ kérdésével és a többi között a követke-
zőket írja: „Minden jel arra mutat, hogy Né-
metország *Belfort környékén nagyobb csapat-
tömegeket akar összegyűjteni*. A német katonai
körök figyelme láthatólag arra van irányítva,
hogy egy esetleges francia offenzívát Elzász-
ban már eleve lehetetlenné tegyen. Legfőbb
ideje tehát, hogy Franciaországban komolyan
vegyék ujjabb hadtestek alakítását. Az erre vo-
natkozó előmunkálatok már különben is meg-
történtek. Franciaországnak minél előbb két
új hadtestet (a 7. és a 21. számúakat) kell fel-
állítani Elzász ellen.

Spanyol küzdelmek Mexikóban

Tetuan, szeptember 23. A Benionar-területen
spanyol csapatok és benszülöttek között összeütkö-
zés volt. A spanyolok oldalán egy százados és egy
hadnagy elesett. A benszülöttek azonban vereséget
szenvedik és 13 halottat, valamint fegyvereket
és municziót hagytak a csatatéren. A spanyolok ré-
szén egy hadnagy és egy katona elesett, egy had-
nagy, két altiszt és 12 közlegény megsebesült.

Mexikói zavarok

Newyork, szeptember 23. A mexikói
kormány táviratilag szólította fel az itt időző
Diaz Felix tábornokot, hogy térjen vissza, a
miből illetékes körök azt következtetik, hogy
Huerta ideiglenes elnök tartani fogja magát a
februári megállapodáshoz és Diaz elnökjelölt-
ségét támogatni fogja.

Newyork, szeptember 23. Mexikóból je-
lentik, hogy a felkelők az államvasut *egyik
vonalát Saltillótól délre a levegőbe röptették*.
Negyvenöt szövetségespárti katona és tiz utas
életét vesztette.

NAPIREND. Naptár: Szerda, szeptember
24-én. Róm. kath.: Gellért pk. vt. — Prot.: Gellért.
— Görög-orosz: szeptember 11. Teodora. — Zsidó
Elul 22. — A nap két reggel 5 óra 50 perczkor,
nyugszik délután 5 óra 54 perczkor. — A hold két
este 10 óra 59 perczkor, nyugszik délután 3 óra 7
perczkor. — A pénzügyminiszter fogad délután 4
órákor. — A horvát miniszter fogad délután 4 óra-
kor.

— **A király.** Bécsi jelentés szerint a király ma
Gisel báró cettinjei követet hosszabb kiballgatáson
fogadta.

— **Magyar nemesség.** A király Farkas Kál-
mán belügyminisztériumi osztálytanácsosnak, vala-
mint törvényes utódainak régi magyar nemességük-
ket és „Farkasfalvi” előnevüket díjmentesen meg-
erősítette.

— **Vilmos császár első szobra.** Trieri jelen-
tés szerint Vilmos császár negyedszázados ural-
kodói jubileuma alkalmából a városi tanács elha-
tározta, hogy az új Mosel-hid fölavatásakor,
amelyre a császár is eljön október 14-én, leleplezi
a *császár lovasszobrát*. Kíller müncheni szobrász-
tanár már el is készült a lovasszoborral, amely
rendkívül sikerült, de még sem fogják teleplezni,
mert a császár irtózik attól, hogy még életében
szobrot állítsanak neki.

— **Királyi kiténtetés.** A király Kránitz fel-
szentelt püspöknek, veszprémi kanonoknak, a Fe-
rencz József-rend középkeresztjét a csillaggal ado-
mányozta.

— **Elhalasztott királylátogatás.** Már meg-
volt állapítva Konstantin görög király római látó-
gatásának ideje, de most elmarad és a görög király
csak a jövő tavasszal jön Rómába. A látogatás
elmaradásának az az oka, hogy Konstantin király
meg akarja várni, míg az Aegai-szigetek kérdése
rendeződik.

— **A pénzügyminiszter rendelete az adó-
kivetésről.** A pénzügyminiszter az egyenes adók
1914., 1915. és 1916. évekre vonatkozó kivetésének
tárgyában körrendeletet intézett a törvényhatóság-
ok közigazgatási bizottságaihoz és a pénzügyigaz-
gatóságokhoz. A miniszter ebben elrendeli a kive-
tésre vonatkozó előmunkálatokat, az adókötelezet-
tek és adótárgyak összeírását, az adóbevallások be-
nyújtását és gyűjtését, egyéb kivetési adatok be-
szerzését, valamint ezek alapján az *egyenes adók ki-
vetését*. A pénzügyigazgatóságoknak, a községi kö-
zegeknek, valamint a közigazgatási bizottságoknak
az adókövetés körüli teendőit a körrendeletben kü-
lön fejezetekben állapítja meg a miniszter, míg az
adózók köteleseit a pénzügyigazgatóság által ki-
bocsátandó hirdetmények fogják megszabni.

— **Az artista államtitkár.** Brvan amerikai
államtitkár az ösmeretes czirkuszi felolvasásairól
érdekesen következőleg nyilatkozott:

— Erre az estendőre eleget kerestem, jövőre
azonban újra czirkuszi körutat teszek.

— **Egy Rospigliosi herceg halála.** Az
olaszországi Tresában meghalt Rospigliosi József
herceg, az olasz arisztokrata családok legelsőbb-
jének feje, Rospigliosi herceg a Vatikán kedves em-
bere volt.

— **Skerlecz és Rauch tanácskozása.** Báró
Rauch Pál volt horvát bán ma délelőtt a Vöröske-
reszt-kórházban meglátogatta báró Skerlecz Iván
királyi biztost, akivel behatóan tanácskozott a hor-
vát kérdéstről. Báró Rauch holnap visszautazik
Zágrábra.

— **A Kóburg-hercegek vadászata.** Pohor-
ellai jelentés szerint Károly Ede szász-kóburggói
uralkodóherceg ma szarvasvadászatra ideérkezett
és Fülöp herceg murányi birtokán tartózkodik. A
schleswig-holsteini herceget és hercegeaszonyt
mára várják. Megérkezett Lipót szász-kóburgi her-
czeg is. A vendégek egyleg a pusztamezői vadász-
kastélyban lakkak, később átköltöznek a pohorellai
várba és a klaknai vadászlakba.

— **Mánuel exkirály felesége beteg.** Mün-
cheni jelentés szerint Mánuel portugál exkirály fe-
lesége, a sigmaringeni hercegnő közvetlenül
esküvője után megbetegedett s orvosi tanácsra
Münchenbe jött. A hercegné egy kórházban fek-
szik, de állapota már javul.

— **A német trónörökös Afrikában.** Berli-
ni jelentés szerint a német trónörökös október 1-éig
Landfuhrban marad mostani helyőrségén s akkor
megvált a danzigi első huszárezred zászlóalj-
parancsnokságától. Az a terve a trónörökösnek,
hogy hosszú külföldi utra megy és meglátogatja
az afrikai német gyarmatokat, ha pedig visszatér,
a nagy vezérkarban szeretne parancsnoki állást
kapni.

— **A milliós gyöngyvakák regényei.** Lon-
doni jelentés szerint a Scotland Yard most már
is elismeri, hogy igaz volt a párisi „Matin”-
nek az a híre, hogy a híres nyöngyvakáknek a
St.-Paul-utczában való megtalálási jelenetét maga
a rendőrség röglőnözte.

— **Halálos balesetek a motorversenyeken.**
A motorvezetéses versenyekben egymást érik Né-
metországban a halállal végződő balesetek. A múlt
héten temették el Scheuermann, a lipcei világbaj-
nokság harmadik helyezettjét s máris új szerencsét-
lenségét jelentenek Halleből. Az egyórás verseny
harminczadik percében a százkilométeres gyors-
sággal haladó Lange kerékpárjának gumi-deffek-
tusa támadt. Lange kirepült a nveregből és a ce-
menten koponyacsonttörést szenvedett. Langet a
kórházba szállították, de orvosai nem bíznak a föl-
épülésében. A tehetséges kerékpáros huszonegyedik
áldozata a motorvezetéses versenyeknek.

Nagy Endre

Párisban élő írónk néhány napi látogatásra Buda-
pestre érkezett. Állítólag vissza is tér állandó
tartózkodásra

— A helyes beszéd tanítása az egyetemen.

A budapesti tudományegyetem bölcsészeti karán az
új iskolai évben Simonyi Béla egyetemi rektor kol-
légiumot tart „A magyar beszéd technikája” cí-
men. A kollégium tárgya a szép tiszta kiejtés, az
előadó és szónoki beszéd fonetika fiziológiai és
patológiai alapon, továbbá a szónoklat gesztustana.
A kollégiummal kapcsolatos a hallgatók kiejtésében
található hibák gyógykezelése. A gyakorlati irányu
kollégiumot kiegészíti két kurzus. Az első a beszéd-
képesség fejlesztése és a másik a hibás beszéd gyó-
gyításának begvakorolása.

— **Lebontották a régi Pílvaxot.** A Koro-
naherzeg-utczában a héten bontották le azt a régi
két emeletes épületet, amelynek földszinti része
százhuszonkét esztendőig volt a „Pílvax”-kávéház
helyisége. Ez a kávéház nagy szerepet játszott a
48-iki mozgalmas időkben, amikor a márcziusi if-
juság vezérei, Petőfi, Jókai, Vasvári, Degré, Irányi
ebben a kávéházban készítették elő a forradalmat.
A kávéház márványasztalánál mutatta be Petőfi a
később oly híressé vált „Talpra magyar” című
költeményét és ugyancsak ott olvasták fel azt a
tizenkét pontból álló röpiratot, melyek a magyar
nemzet követeléseit tartalmazták. A kávéházat há-
rom évvel ezelőtt bezárták és az épületből a lakó-
kat kilakoltatták. A régi nagy idők ereklvett ak-
kor a Petőfi Házban helyezték el. Az épület azon-
ban most bontották le, hogy helyébe új bérpatotát
emljenek. A Koronaherzeg-utczában lebontották
a szomszédos házat, valamint a Városház-utczában
hozzátartozó három épületet is és az óriási telek-
tömbön a Haris-bazár utczájának irányában új
utczát nyitnak és négy óriási ötemeletes bérpatotát
építenek. Az új bérházban új életre kel az utóbb
szabadságszarnoknak elnevezett régi Pílvax-kávé-
ház is.

— **Veszedelemes sógor.** A rendőrség letartóztatta életveszélyes fenyegetés címén Braun Lajos huszonnyolc éves magánhivatalnokot. Braun nővérenek véglegénye Spornath Géza kereskedősegéd volt. Braun azonban nem tartotta megfelelőnek a partit és uton-utfélen üldözte a kereskedősegédet sőt többször meg is fenyegette, hogy ha nem mond le a nővéréről, lelövi. Spornath Géza erre feljelentette Braunt a főkapitányságon, amely letartóztatta.

— **Helyreigazítás.** Berecz Gyula kir. tanfelügyelő jubileumáról vasárnap adott tudósításunkban az volt, hogy a jubiláns arcképét Bauer Sándor festette, most Bauer Soma áll. rajztanár, festőművész kérésére a tudósítás e részét helyreigazítjuk, hogy az arckép Bauer Soma munkája volt.

— **Halálos automobil szerencsétlenség.** Karlsruhe közelében a neudorfi országuton egy automobil, melynek fékezője elromlott, nekirohant egy fának felborult. Két orvos ült a gépkocsiban, mely teljesen összetört. A sofőr és az egyik orvos azonnal meghalt, a másik orvos a kórházba szállítás közben halt meg.

— **Gyári tűznél beégett munkások.** Gelsenkircheni jelentés szerint a Nordstern-bánya telepén levő kátránygyár kigyuladt és a tűz olyan rohamosan harapózott el, hogy hat munkás nem tudott idejében menekülni. Az egész gyárpület leégett és megtalálták a hat szerencsétlen munkás megeszenedett holttestét.

— **A Múzeumok és Könyvtárak Szövetségének közgyűlése.** A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének Wlassics Gyula elnöke mellett október 4-én és 5-én Sopronban megtartandó közgyűlésére nagy számban érkeznek bejelentések a szövetség kebelébe tartozó intézetek s egyesületek részéről. Az Országos Tanács kéri a résztvevő szándékozók küldöttéket, akik ezt még nem tették volna, hogy Sopronban, a polgármesteri hivatalnál, mint pedig Budapesten, a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsánál mielőbb jelentkezzenek, nehogy késedelmezésük miatt az elszállásolás és a kedvezményes vasuti jegy megszerzése körül nehézségek és zavarok keletkezzenek.

— **Az angolokról.** Upton Sinclair, a világhíres amerikai regényíró, aki az amerikai trösztök visszaéléseit, fosztogatásait leplezte le szenzációs regényeiben, most az angolok alá gyújtott tüzet. Angol újságíróknak többek között ezeket mondotta:

— A ti uralkodó osztályotok Angliában a világ legjobban táplált legszelbén ápoltt és legintelligensebb osztályához tartozik, de a ti szegény osztályotok, a világ legnyomorultabb osztálya. Két évi londoni tartózkodásom alatt eleget láttam. Megnéztem a csapataitokat és mondhatom, hogyha ezekkel a katonákkal harcban mentek, akkor rosszul jártok. Ismérem jól Németországot és merem állítani, a ti munkásaitokat és a ti katonáitokat nem lehet összehasonlítani a németekével. A németek jobban gondoskodnak embereikről és a német kormány még megszületett Nagy Frigyes szellemét, amely nem enged meg, hogy a tőke tönkretesse a lelket és a testet.

— **A jószívű emberbarátokhoz.** Egy kis vézna, 9—10 évesnek látszó leányka látogatott fel hozzánk. Testéről a ruha foszlányokban lógott, besett szeméből a nélkülözés, talán több napi éhség tekintett felénk. Sirva mondotta el, hogy özvegy beteg édesanyjával még négy testvére éheznek otthon és abból éldegélnek, amit 17 éves legnagyobb leánytestvére a gyárban keres. Napi 1 korona 40 fillér az éhező család jövedelme. A beteg asszony özvegy Franke Józsefné és Váci-ut 15. szám, 35. ajtószám alatt lakik.

— **Egy vasuti rablás hőse.** Lembergben ma letartóztattak egy Csinsky nevű könyvvezetőt, aki három év előtt vándorolt be s az a gyanu irányul ellene, hogy részt vett a rablótámadásban a csernowitz-leMBERGI gyorsvonat ellen.

— **Az önkéntes orvostanhallgatók beiratkozása.** A tudományegyetem rektori hivatala közli, hogy az arcvonalbeli tényleges szolgálat kitöltésére 1913. június 16-án bevonult egyéves önkéntes orvostanhallgatók, katonai szolgálatukat igazoló katonakönyvük felmutatásával, személyre szóló rektori engedély nélkül iratkozhatnak be szeptember 16—23-ika között. Azok az egyéves önkéntes orvostanhallgatók, kik a tandíjmentesség elnyerésének feltételeit igazolni tudják és tandíjmentességben részesülni óhajtanak, ily folyamodványukat a fent megjelölt határidőben nyújthatják be a kebelbeli kvesturában. A tandíjmentességi kérvényekre hozott végzések szeptember hó 27-én vehetők át a dékáni hivatalban. A tandíjmentességért folyamodott egyéves önkéntes orvostanhallgatók szeptember 27—29-ike között iratkozhatnak be.

— **Szent Gellért ünnepe.** A jövő szerdán, szeptember 24-én van Szent Gellért névünnepe az évfordulója. Ezen a napon este fél hét órakor Szent Gellértnek a Gellért-hegyen emelkedő szobrát kivilágítják és a budapesti katolikus körök és szervezetek testületileg felvonulnak a hegy oldalára, hogy meghallgassák azt az ünnepi beszédet, amelynek megtartására a rendezőség-Prohászka Ottokár püspököt kérte fel.

— **Eltélt fogtechnikus.** Gáspár József fogtechnikus a Váci-körút 16. szám alatt lévő ház kápujában, ahol műhelye van, nagy üvegtáblát függesztett ki ezzel a felirással: „Dr. Gáspár fogorvos”. A fogtechnikus ellen ezért a fogorvosi cím jogtalan használatá miatt feljelentést tették az V. kerületi kapitányságnál, amely el is ítélte ötven korona pénzbírságra. A nyomozás során beigazolódott, hogy a fogtechnikus fivére, dr. Gáspár Ferenc, fogorvosi gyakorlatot még évek óta nem folytat és nem is lakik a Váci-körút 16. számú házban, tehát a tábla nyilvánvalóan a közönség megtévesztésére szolgált. Erre mutat különben az a körülmény is, hogy a fogtechnikus a lakók névjegyzékében is mint dr. szerepelt.

— **Sikkasztó ékszerész.** Krausz Géza ékszerész e napokban elküldötte Kohn Sándor tizenhét éves segédjét, hogy egy háromezer koronás csekket váltson be a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál. Kohn felvette a pénzt és megszökött. Valószínűleg Bécsbe, vagy Berlinbe menekült. A rendőrség nyomozza.

— **Schiller örökbecsű tragédiája a „Harmadik” ma kerül utójára vászonra a Royal Nagyszínházban (Erzsébet-körút 39.), a szenzációs felheli műsor keretében.**

— **Megszökött fegyenc.** A nagyenyedi fegyház igazgatósága értesítette a főkapitányságot, hogy a fegyházból 22-én megszökött Csihalovszky Szaniszló harmincz éves borbély- és fodrászsegéd. Valószínű, hogy Budapestre menekült, ahonnan örökidőkre ki van tiltva. Csihalovszky egyike a legveszedelmesebb betörőknek. Tizenegy évet ült már fegyházban, legutóbb három és fél évi fegyházbüntetésre ítélték, amelyből a jövő év elején szabadult volna. Csihalovszky Nagy István, Orlovsky Gedeon, Hermann Gyula és Csihalovszky József álnéveket szokta használni. Beszél magyarul, németül, oroszul, lengyelül, románul, arabul és angolul. A rendőrség nyomozza.

— **Fővárosi Orfeum — Pavillon Mascotte.**

A szeptemberi fénves műsor utolsó hetét éli. A fővárosi közönség, nemkülönben a Budapestten tartózkodó vidékiek és külföldiek erősen méltányolják a műsor kiválóságát és minden este megtöltik a gyönyörű nézőteret. A Pavillon Mascotte, amely választékosan elegáns berendezésénél és műsorának kitűnőségénél fogva találkozóhelye lett Budapest legelőkelőbb közönségének, ugyancsak nagy vonzórőt gyakorol. A legérdekesebb és legkellemesebb nagyvárosi szórakozást nyújt egy este a Fővárosi Orfeumban és utána a Pavillonban. Mindkét helyre célszerű a jegyeket előre, a nappali pénztárnál megváltani.

— **Rendőri hírek.** Életuntak. Farkas Erzsébet cseléd Csáky-utca 23. számú lakásán lugköldötöt ivott. — Orth Antal negyvenéves cipész-mester a Dohány-utcában föbelötte magát. Nyomban meghalt. — Krisik Gizella tizenhatéves varrónő a Bécsi-ut 175. sz. lakásán lugköldötöt ivott.

— **Hampel János harmincznégy éves postaszolgá a Belső Jászberényi-uton lugköldötöt ivott. A dolog-kórházban ápolják. — Ma reggel az összekötő vasuti hid mellett a hajósok egy harmincz-harminczöt év körüli nő holttestét fogták ki a Dunából. Tíz nap óta lehetett a vízben. Nem tudják, hogy kicsoda. — Elgázolások. A 707-es számú gyorsvonat a Borostyán-utca irányában elgázolta Füstáv István ötvenéves vasuti raktárnokot, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett. — Miklóssy József gyár-igazgató 270-es számú gépkocsija a Kálvária-téren elgázolta Zeifel Imre kefekötő nyolczéves Bernát nevű fiát, aki súlyos sérüléseket szenvedett. — A József-köruton a 150-es számú városi villamosvasuti kocsi neki ment Weisz és társa jégzállító kocsijának. A bakon ült Papuska Gábor kocsi, aki lezuhant és életveszélyes sérüléseket szenvedett. A kocsi darabokra tört. — A Köztetelő-ut és Salgótarjáni-ut sarkán Rotrik Péter hatvanéves sütőmester felugrott a 881-es számú közuti villamosvasuti kocsi, de visszaesett és a lábát törte. A súlyosan sebesült embert a Rókus-kórházba vitték. — **Munkás sorsa.** A Ferencz József-laktanya mellett telerpáldvaudvaron Hönig Mór fakereskedő telepén a körfűrész elkapta Kiritta Ferencz huszonegy éves napszámos balkezét, amely a három ujját levágta.**

— **Fodor-féle vívóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.**

(*) **Taccani és Parvis.** Az Operaházban holnap, szerdán lép fel másodsorú mind a két olasz művész, akiket a színház hosszabb vendégszerződésre szerződletett, még pedig Taccani a Parasztecsület Turiddujában és Pavis mint Tonió a Bajazzókban. Taccani szereplőársai Sebecs Sári, Hajdu Ilona, Valent Vilma és Rózsa Lajos lesznek, míg a Bajazzókban Parvison kívül Hajdu Ilona, Környei, Mihályi és Toronyi éneklnek a főszerepeket. Csütörtökön a repriz óta telt házak előtt színrekerült Pillangó kisasszonyt adják.

(*) **A Nevető férj.** A Népopera, mielőtt eredeti operettjeinek sorát megkezdi, pénteken előadja a legsikeresebb külföldi operettet: a Nevető férjet. Mulatságos szövegét, amelynek minden sorából jó kedv árad. Brammer és Grünwald írta, zenéjét pedig Eysler szerezte. Szereposztása a következő: Bárdos Ottokár — Szirmai, Charlott — Berky Lili, Szapoczy — Pázmán, Brander — Mátrai, Etelka — Sz. Hudacsak Nelly, Asztalos — Marosffy, Elvira néni — Tarnay Leóna, Böczögő Kakuk — Istók, Mihály — Fehér Artur. A Nevető férj bemutatójáig, péntekig színre kerül kedden, szerdán a Buda-gyöngye, csütörtökön pedig az Aranyeső. Mindhárom estén M. Szover Ilona és Berky Lili felléptével.

(*) **A Vigszínházban** holnap, szerdán, megismétlik a Hónapos szobát, Farkas Imre komédiáját, amely az ugynevezett kritikus hétfőt is sikeresen állta meg. A Testőr felújítására premiéreszerűen készül a színház. A második felvonásban, amely tudvalevőleg az Operaházban történik, a külön e célra szervezett személyzet a Pillangókisasszonyt énekl.

(*) **Az Uránia Magyar Tudományos Színház** a jövő kedden mutatja be Atlasz Márton Fekete világ című érdekes és nagyszabású darabját. A darab Afrika érdekes világát tárja elénk és gyönyörű képekben mutatja be ennek a titokzatos földnek szépségeit, életét, kulturáját. A darab mozgóképei elsőrangúak, mindannyi eredeti helyszíni felvétel.

(*) **Eötvös József emlékezete.** A Társadalomtudományi Társaság előadás-sorozatát rendez, amelyben társadalomtudományi szempontból ösmertelni fogja azoknak a férfiaknak működését, akik előkészítői voltak a régi Magyarországból a modern Magyarország felé induló folyamatnak. E ciklus első előadása szeptember hó 27-én este fél hét órakor lesz a Társadalomtudományi Társaság Anker-közi helyiségében. Ez alkalommal Jászi Oszkár Eötvös József áll a bölcseletéről és politikájáról, Szabó Dezso pedig Eötvös írói egyéniségéről fog előadni.

(*) **A Mordechaj-kép megkerült.** Lakos Ádám festőművész — miként már a minap megírtuk — több, mint egy héten át nem tudta kikutatni egy nagyszabású festmény-kompozíciója hollétét. A festményt reprodukció céljából köteles volt kikölcsönözni, a kikölcsönzés után pedig Lakos nem tudott felvilágosítást kapni festménye holléte felől. Ma már kiderült, hogy a festmény hollétét íőhiszeműen bár, de üzleti tervek tuizott titkolása folytán halgatta el a művész elől Weisz Henrik, az egyik szerző. A festményt tegnap, vasárnap, Krisztics Ede és Weisz Henrik, akik a reprodukció jogát megvették, visszaadták a művésznek. Minthogy a szerzők felek között differenciák merültek föl, Lakos a képet csak a megegyezés után adja át ismét reprodukció céljából.

(*) **A Nemzeti Szalon őszi kiállítása.** A Nemzeti Szalon idénnyitó őszi tárlata és az ezzel kapcsolatos Frank Frigyes- és Sándor József-féle kollektívok szeptember 28-áig vannak nyitva, s az együttes tárlat, melyet három héten keresztül a közönség állandó érdeklődése kísért, jövő vasárnap délben bezárul. József királyi herceg kiállításba helyezte, hogy a tárlatot még e hét folyamán meg fogja tekinteni.

(*) **Fedák Sári mesedélutánja.** Az állatkerti mesedélutánok során, e hét péntekjén, e hó 26-án, délután fél öt órakor Fedák Sári, a Király-színház kiváló primadonnája mesél a gyermekeknek. A mese címe: „Mese egy mókuscsaládról” és egy kis mókusról szól, aki ballerínává lesz és világgá megy. Az ő kalandjait mondja el a mese vidáman és fordulatosan. A Fedák Sári mesedélutánját is Faragó Jenő konferálja be.

A Magyar A kiállításul havában, jai veszn az együtt ja. A kiáll 25-én kü vatalába gosítással zőművész Béla igaz világosítá

(*) Sziniakad eddig sz Uránia s körlevelet melyben kat, valan sokat a fel, hogy dékek ch kozóhiány vendékek

(*) a Népoper végén vált kéből, — Miksa, a l tette.

Az elvált uj darab

(*) K nevére. A hivatalosan művészeti festőművész Károlyné, megörökölte léstis. Az december resztül tők elsőzben zásra.

(*) L cég budan egy parod érdekes és sifilja Psy a filmdrám Aczél Pál i tatásra és jának igér jegyzések.

(*) A királyi jár Elgérnek igazgatóján csült ingós ruhátárt, k ják adni. E szomorúsrót iránt, dacz seknek, ner kelteni. Az nyári színhá délután 3 ó

(*) A Nemzeti Sz rendezési m

F

— A IV. grafikai és vízfestmény-kiállítás.

A Magyar Grafikusok Egyesülete, valamint a Magyar Aquarellisták és Pastellfestők Egyesülete IV. kiállításukat a Nemzeti Szalonban rendezik október havában. A kiállításon nemcsak a két egyesület tagjai vesznek részt, hanem mindazok, akiknek műveit az együttes művészszűri kiállítás céljából elfogadja. A kiállításra szánt művek szeptember 23., 24. és 25-én küldendők be a Nemzeti Szalon műtérési hivatalába s a kiállítás ügyében mindennemű felvilágosítással *Edvi-Illes Aladár* és *Olgyai Viktor* a Képzőművészeti Főiskolában (Andrássy-ut 71.), *Déry Béla* igazgató pedig a Nemzeti Szalonban ad felvilágosítást.

(*) A színiakadémia vizsgálódásai.

A Színiakadémia növendékei az idén is — úgy mint eddig szombatként vizsgálódásokat tartanak az Uránia színpadán. Az Akadémia igazgatósága most körlevelet bocsátott ki a vidéki színiigazgatókhoz, a melyben felhívja őket, hogy a vizsgálati előadásokat, valamint a rendes akadémiai gyakorlati előadásokat a fővárosban időzésük alkalmával keressék fel, hogy így közvetlenül győződjen meg a növendékek elhivatásáról, a társulatuknál esetleg mutatkozó hiányokat az általuk megismert tehetséges növendékekkel pótolhassák.

(*) Reinhardt új rendezője. Vajda László,

a Népepera volt tükörkép, aki a múlt színházi szezon végén vált ki a Tisza Kálmán-téri műintézet költelékéből, — mint Berlinből jelentik, — *Reinhardt* Miksa, a Deutsches Theaterhez rendezőnek szerződött.

Fall Leo

„Az elvált asszony“ operette zeneszerzője, akinek új darabja a Népeperában fog színielőadásra kerülni.

(*) Képzőművészeti alaptörvény *Than Mór* nevére. A közalapítványi királyi ügyigazgatóság hivatalosan értesítette az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat igazgatóságát, hogy a nagy festőművésznek *Than Mór*nak a leánya, *Scarpa Károlyné, Than Irma* nagynevű atyja emlékére megörökítendő, egy képzőművészeti alaptörvényt létesít. Az alaptörvényi vagyonállag kamatai 1906. december 1-től kezdődőleg hatvan esztendőn keresztül tőkésítetnek, s így az alaptörvény kamatai első ízben az 1966-iki évben kerülnek adományozásra.

(*) Legelső filmparódia. A párisi „Eclair“ cég budapesti film-operatőre mult héten fejezte be egy parodisztikus szkecs filmfelvételeit. A darab érdekes és kacagató cselekmény keretében persifálja *Psylander* és *Asta Nielsen* játékát, valamint a filmdramák és filmtechnikák hibáit. A paródiát *Aczel Pál* írta és rendezte október 1-én kerül bemutatásra és hogy a moziszezon mekkora szenzációjának ígérkezik, bizonyítja a tömeges vidéki előjegyzések.

(*) Árverés a színházban. A szombathelyi királyi járásbírósa most tette közzé, hogy *Thuru Elemér*nek a sopron-szombathelyi színházak volt igazgatójának mintegy tízezer koronára becsült ingóságait, ugymint színházi felszereléseket, ruhátárt, könyvtárakat, nyilvános árverésen el fogják adni. Ez lesz az utolsó akta *Thuru Elemér* szomorúsorsú színiigazgatói működésének, amely iránt, dacára az elismerésméltó művészi örekvéseknek, nem tudott a közönség körében érdeklődést kelteni. Az árverést egyébként Szombathelyen a nyári színházban tartják meg szeptember hó 26-án délután 3 órakor.

(*) A Nemzeti Szalon Nyiregyházán. A Nemzeti Szalon ötvenötödik vidéki kiállításának rendezési munkálatai már megkezdődtek s a meg-

nyitó ünnepély programját a *Geduly Henrik* tiszai ág. ev. püspök védnöksége mellett működő százszáz rendezőbizottsága már véglegesen megállapította. A Szabolcs vármegyei Bessenyei Kör országos jellegű irodalmi ünnepélyvel kapcsolta össze a Nemzeti Szalon harmadik nyiregyházi kiállítását s ennek kapcsán, szeptember 28-án reggel különvonaton a fővárosból és az ország minden részéről érkező vendégek és küldöttségek Berczélre utaznak, ahol emléktáblával jelölik meg *Bessenyei György* szülőházát. Délben 12 órakor lesz a Nemzeti Szalon vernisszagea Szabolcs vármegye székházában, míg este nyolcz órakor a magyar királyi Operaház kintőnései, valamint irodalmi előkelőségek részvételével nagyszabású művész-estélyt rendeznek.

Eltörlik az évfáráó vizsgákat

A főváros felír a közoktatási miniszternek

A főváros közoktatásügyi ügyosztálya — mint legutóbb megírtuk — előterjesztést dolgozott ki, hogy a főváros a közoktatásügyi minisztertől az iskolai záróvizsgálatok eltörlését kérje. A vizsgálat helyett az ügyosztály *évfáráó ünnepélyek* rendezését tartaná célszerűbbnek. Az ügyosztály előterjesztését a közoktatásügyi bizottság is tárgyalta és ahhoz hozzá is járult. A tanács mai ülésében tárgyalta az előterjesztést, ahhoz szintén hozzájárult és elhatározta, hogy *felterjesztést intéz a közoktatásügyi miniszterhez az iskolai évfáráó vizsgák eltörlése érdekében.*

Hideyo Noguchi

— A csonkakezü tudós —

Bejárta a világsajtót az a szenzációs hír, hogy *Hideyo Noguchi*, a newyorki Rockefeller-Institut tanára, néhány hónap laforgása alatt három nagyjelentőségű bakteriológiai felfedezést tett. Ezek között a kutyaveszettség eddig ismeretlen bacillusának fölfedezése a legnevezetesebb.

Noguchi tanár Európába utazott, hogy a természettudósok kongresszusán résztvegyen és egy párisi újságíró sietet is már meglátogatni. Az ő cikkle nyomán ismertjük a rövid idő előtt még teljesen névtelen s ma már világhírű tudóst.

A japán születésű *Noguchi*, mint a legtöbb honfitársa, kis termetű és teljesen megfelel a japán diákok közismert típusának. Csak éppen a japánok közmondásos hidegvérűsége hiányzik a viselkedéséből, mert szemmel láthatólag ideges természetű.

Első pillanatra észre kell venni, hogy bal keze, a szó teljes értelmében, széjjel van tépve. Kis gyermek korában puskaporral játszott, robbanás történt és ennek következtében bal kezének négy ujját elvesztette s a hüvelyke is csak mint idomtalan ronc maradt meg. Ez azonban nem gátolja *Noguchi* tanárt a csonka kéz használatában. Valódi japán ügyességgel fogja roncolt hüvelykét és tenyer közé a műszereit s próbáüvegeit, amikre kísérleteinél szüksége van.

Noguchi mindössze még csak harmincznyolcz éves. Ajdsuban, Japán legészakibb részében született. Eleinte hazájában tanult s dolgozott. Két, Európában is híres japán tudós mellett asszisztenskedett. Az egyik *Kitasato*, Behring munkatársa a difteritis szerumának fölfedezésénél; a másik pedig *Hata*, Ehrlich munkatársa, a salvarsan fölfedezésénél.

Nyolcz év előtt arra a tapasztalatra ért *Noguchi*, hogy Japánban nincs meg neki a kellő tudományos millióje, elfogadta az Északamerikai Egyesült-Államokból jövő meghívást, mely őt előbb pennsylvaniai egyetemhez, majd a Rockefeller-Institut-hoz kötötte. Arra a kérdésre, nem készül-e hazájába visszatérni, így válaszolt:

— Büszke vagyok, hogy Japán erős északi fajából származom. De ma már amerikaiav lettem és teljes szívemből annak érzem magamat.

Uj gyémánt-ország

— Egy csodálatos ásvány —

Mexikóban még mindig dühöng a forradalmi láz és ezalatt a szomszédos Bahiában egy egészen más szenvedelem tartja forrongásban a kedélyeket. Egy különös ásványra éhes a lakosság, egy olyan ásványra, mely sehoh a világon nem található, csak éppen Bahiában s amely kémiai összetételénél fogva a gyémánthoz hasonlít, de az egészen sajátos kondenzációjánál fogva, csak tökéletlenül kristályozódnak.

Ezt az ásványt „carbonato“-nak nevezték el. Mintegy nyolczvan év előtt találták az első darabkát, melyek szórványosan feketéltettek világosabb közetben, mint szarvasgomba szeletek a libamájpástétomban. Eleinte csak szokatlan sulyuk miatt keltettek feltűnést, magukra vonva a gyémántkeresők figyelmét.

Ez idő szerint a gyémántmezők tulajdonosai munkáscsapatokat tartanak, hogy a földet fölássák s a völgyeket átkutassák, ahova a patakok és folyók árja régebben lehordhatta a drágaköveket.

A főközségekben vasárnaponként tartják a feirát (vásárt) s olykor a gyémánt-ügynökök olyan alkudozást csapnak, mint a kaliforniai aranyvásárlóknál szokásos. A carbone ára nagyon megváltozott az utóbbi évek óta, de a jó minőségűnek ma is sokkal magasabb az ára, mint a csiszolatlan, nyers gyémánté. Amikor ezt a legkeményebb ásványt értékesíteni kezdték és furókat s csavarokat készitettek belőle, hatalmasan felszökött az ára. Több alagutat furtak át a segélyével, különösen Transvaalban vették jó hasznát a bányamunkáknál. Később azonban váratlan árhanatlanás következett be, az új kemény érczek fölfedezése következtében.

Európában Lonban és Párisban van a legjelentékenyebb carbone-piacza. A legszebb darab, melyet Bahia államban találtak, ökölnagyságu és 3200 karatot nyom. 160.000 frankot adtak érte, de ma 600.000 frankot érne meg. Minthogy egy muzeum sem akarta megvásárolni, a tulajdonosa székfüreszeltette és darabjait külön-külön adta el.

A Bahiában található carbone-gyémántok a tiszta fehértől, a sárga színen át a zöldig az árnyalatok minden fokozatában mutatkoznak. Alakjuk nem mindig alkalmasak a csiszolásra és sokszor találhatók hibák bennük. A havonként kivitt carbone-gyémántok értékét 6—800.000 frankra teszik.

Kiüldözött magyar plébános

— Nem kellett a szomajomi sváboknak —

Magyarország a végletek hazája. Itt mindig panaszkodnak, vádaskodnak az elnyomatásuk miatt a nemzetiségiek és végeredményében a plébánost üldözik ki a *faluból a magyarsága miatt.*

Nemrégiben Magyar- és Német-szomajom községek azt kérték *Hornig Károly* bibornok, veszprémi megyepüspöktől, hogy községükben plébániát létesíthessenek. Küldöttségileg is felkeresték a püspököt, aki teljesítette kérésüket és felállította a plébániát, melynek vezetésébe őt hónappal ezelőtt *Juk Béla* kaposvári káplánt bízta meg. Alig hogy *Juk Béla* elfoglalta a plébániát, a községek sváb lakói azt követelték tőle, hogy németül prédikáljon vasárnaponként a templomban. A magyaros érzelmi plébános azonban nem volt hajlandó követelésüknek eleget tenni. A szomajombeliek erre megelégedtek volna azzal is, hogy legalább minden második vasárnap legyen német prédikáció, majd azt kérték, hogy három htenként tartson német beszédet. A plébános azonban megmaradt eredeti álláspontja mellett, aminek az lett a következménye, hogy annyira üldözni kezdték, hogy kénytelen volt jelentést tenni az esetről *Hornig Károlynak*. A püspök erre a szoma-

FOGG

SOROK SZAJPADLÁS NÉLKUL, ARANYHIDAK, PORCELLÁN- ÉS PLATINA-TÖMÉSEK IGEN JUTÁNYOS ÁRAKON REGGEL 8-tól ESTE 7-ig MOLNÁR IMRE

vizsgázott fogtechn. hyg. fog. műtermében Király-utca 67, II. 9

FOGG

és gyökér-huzások fájdalom nélkül

jomaikat megfosztotta papjuktól és Juk Bélát Zalaszentlászlóra helyezte el. A szomajomi sváboknak most már több hét óta nincs lelkipásztoruk.

TUDOMÁNY IRODALOM

* **Az új rektor fogadónapjai.** Dr. Kovács Gyula udvari tanácsos, a budapesti tudományegyetem rektora, a központi egyetem épületében lévő hivatalában, vasárnap és ünnepnap kivételével, mindennap délelőtt 11—12 óra között fogadja a hivatalos ügyekben eléje járuló feleket és egyetemi hallgatókat.

* **A debreczeni egyetem építkezése.** A debreczeni egyetemi klinikák építése ügyében a kultuszminisztériumban a múlt héten tartották meg a versenytárgyalást, amelyről a miniszter értesítette a város tanácsát. Az építkezésekhez még ez évben hozzáfognak. Az alapkövetelési ünnepséget a reformáció emléknapiján, október 31-én akarja a város megtartani. Jankovich Béla közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a határnaphoz hozzájárul.

TANÜGY

= **Leánygimnázium Debreczenben.** Az idei tanévben nyílt meg Debreczenben a leánygimnázium, amely a felsőbb leányiskolával kapcsolatos. A leánygimnáziumban most fejezték be a beiratásokat, még pedig elég szép eredménnyel. Az első osztályának 26 növendéke van, akik rendkívüli ambícióval fogtak a tanuláshoz. A leánygimnázisták közül csak kevés a debreczeni, de annál több azok száma, akik az ország minden részéből jöttek tanulmányaik folytatására. Ezenkívül számos magántanulót is beírtak a leánygimnáziumba.

= **Közgyűlés a népnevelők egyesületében.** A „Léva”-vidéki róm. kath. népnevelők egyesülete október 2-án Nagysallóban, a róm. kath. iskola nagytermében délelőtt 10 órakor évi közgyűlést tart. A közgyűlés után az egyesületi tagok és vendégek a honvédelemkéhez vonulnak, a hol ének és rövid beszéd kíséretében koszorút helyeznek el. Déli fél kettőkor társasbéd a nagyfogadóban.

= **Uj tanítóegyesület.** Esztergom vármegyében a speciális állapotoknál fogva eddig még csak a római katolikusoknak volt egyesületük. De ennek működését, különösen pedig a szövetséggel szemben elfoglalt ingadozó magatartását éppen a r. kat. tanítók kísérték állandó kritikával. Érinthető tehát, hogy Esztergom vármegyében is felvetődött egy szabadabb közös tanítóegyesület eszméje. És immár jelenthetjük is, hogy az *Esztergommegegyei Általános Tanítóegyesület* ideiglenesen megalakult, ideiglenes tisztikart is választott s csupán alapszabályaiknak miniszteri jóváhagyása hiányzik még ahhoz, hogy progresszív irányu működését megkezdhesse.

= **Leány-Menza.** A Budapesti V. ker. izr. Nőgyelet elhatározta, hogy a fővárosban tanuló főiskolai leányhallgatók, ugyiszintén kezdő hivatalnoknők részére rituális Menzát alapít, amelyben 50 fillérért négy fogásból álló ebédet kap az a kérvényező, akit a kellő ajánlás alapján az egyet választmányja kijelöl. A Menza megnyitása e hó 28-án lesz. Kérvények szeptember 25-éig adhatók be. (V., Csáky-utca 4. sz.)

= **Szerelő-tanfolyam.** A Magyar Királyi Technológiai Iparmúzeum igazgatósága október 6-tól november 16-ig gyengeáramu szerelő-tanfolyamot rendez villamos csengőtü, házi telefon és más jelzőkészülékek berendezésére. A tanfolyamon az előadásokat hat héten át, az első három héten minden hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön, a második három héten pedig hétfőn, kedden és csütörtökön este 7—8-ig tartják, a Magyar Királyi Technológiai Iparmúzeum helyiségében. (VIII., József-körút 6.). Beiratkozáskor beiratásért 1 korona, az „Általános ipariskolai segélyalapra” 2 korona, összesen tehát 3 korona fizetendő. Beiratkozni lehet szeptember 22-től október 5-éig a Technológiai Iparmúzeum irodájában naponta délelőtt 9—1-g, délután 4—7-g.

TÖRVÉNYSZÉK

A gonosz mostoha

Valóságos pokol volt az élete Gajdó Kálmán postaszolgának, aki, miután első felesége meghalt, 1911. év február havában elvett egy özvegy asszonyt, Michnya Juliát, akinek már felnőtt gyermekei voltak. A házastársak között csakhamar mindennapos lett a veszekedés. A múlt év őszén az asszony elhagyta férje házát s megindította a válópórt férje ellen. A békéltetési tárgyaláson azonban a házastársak kibékültek s az asszony visszatért férje házához. A gyűlölködés és veszekedés tovább folytatódott s Gajdó Kálmán férje iránti gyűlöletét most már kiterjesztette férjének tizenhárom éves leányára, Gajdó Erzsébetre is.

A karácsonyi ünnepek előtt már tarthatatlanná vált a helyzet Gajdóék házában s az asszony öngyilkosságra szánta el magát. Megírta a bucsuleveleket is. December 23-án reggel Gajdó Kálmán kora hajnalban elment hazulról s az asszony ezt az alkalmat akarta felhasználni az öngyilkosság elkövetésére. De előbb a gyűlölt mostohaleányát, a tizenhárom éves Gajdó Erzsébet el akarta pusztítani. A kis leány még ágyában feküdt. Gajdó Kálmán egy élesre fent borotvával megtámadta az alvó leányt s el akarta metszeni a nyakát. A kis leány felugorva, védekezett, miközben mostohája a nyakán, állán és arcán össze-vissza vágta. A leány a konyhába menekült, Gajdó Kálmán a saját torkát metszette át s azután újból a leány után ment s a konyhában ismét megtámadta. De ekkor már nem volt képes a leányt megölni, csak a védelmére felemelt kezét vágta meg. Az előhívott szomszédok Gajdó Kálmánét eszméletlen állapotban találták meg a konyhában.

Gajdó Erzsébeten az orvosi látélet tizenegy rendbeli súlyos sérülést konstataált, amelyek a szerencsétlen leány arcát felünnen eltorzították. A gonosz mostoha csakhamar kigyógyult sérüléseiből, mire az ügyészség rendelkezést a rendőrség letartóztatta.

Ma tárgyalta ezt a bűnügyet a büntető törvényszék esküdtszékének. A tárgyaláson Gajdosné tagadta, hogy mostohaleányát ölési szándékkal vágta volna össze s azzal védekezett, hogy elkeseredésében teljesen megzavarodva cselekedett. Ezt a védekezését azonban dr. Németh Ödön kir. törvényszéki elmerovszakértő megzafolta. Az esküdtek büntőnek mondták ki a vádlottat a súlyos testi sértés büntetében. A marasztaló verdíkt alapján a bíróság Gajdó Kálmánét egy évi börtönrre ítélte.

§ **Ügyvédek értekezlete.** Az új ügyvédi párt ma este az Ügyvédi Kör helyiségében ülést tartott, amelynek célja volt, hogy megbeszéljék az őszi munkaprogramot és ennek keretében megvitassák azokat a tennivalókat, amelyek a bíróságoknál uralkodó immár türethetetlen állapotokkal szemben szükségesek. Az értekezleten dr. Popper Tódor elnök, míg az első előadó dr. Blauner Mór volt. Utalt arra, hogy a legtöbb esetben is, amikor az ügyvédség erős állásfoglalással lépett fel úgy az ügyvédi díjazás kérdésénél, mint pedig a szervezeti novellánál, sikerrel tudta álláspontját érvényesíteni. A csigalassúság, amelyvel a bíróságok dolgoznak, az egész ország közgazdaságát hátráltatja. Emelni kell a bírák fizetését, hogy így emelhető legyen a bíróság szellemi színvonala is. Dr. Ujlaki József, dr. Opler Emil, dr. Dömény Lajos és mások hozzászólása után a beterjesztett javaslatokat elfogadták és elhatározták, hogy a legerélyesebb akció: indítják meg a sérelmek orvoslására.

§ **Pórujárt panaszosnő.** Pap Mihályné szakácsnő a múlt év április 23-án este hét órakor a keleti pályaudvaron a fővárosba érkezett. Kint a pályaudvaron várták leányai. Mikor megérkeztek, Nagy Kálmán pénzügyőri felügyelő utasította Pap Mihálynét, hogy ésomagiával menjen a vizsgáloterembe. Pap Mihályné és leányai azonban kijöttek a teremből, s mikor ezt meglátta Nagy Kálmán, durva szavakkal támadt rá Pap Vilmára, aki nem volt rest és a sértegető finánczot arculütötte, Pap Mihályné, Pap Anna és Eiler Andrásné pedig esernyőkkel támadtak rá s alaposan el is páhólták volna, ha a többi finánczok meg nem akadályozták őket a tettlegességben. Ebből az estből kifolyólag Pap Vilma becsületsértési pórt indított Nagy Kál-

mán pénzügyőri felügyelő ellen. A járásbírói tárgyaláson több tanu vallotta, hogy Pap Mihályné és leányai megverték, illetve megtámadták Nagy Kálmánt, a bepanaszolt pénzügyőri felügyelőt. A kir. ügyészség vádat emelt Pap Mihályné és leányai ellen hatóság elleni erőszak büntetése miatt. Az ügyészi vádirat ellen a terheltek kifogásokkal éltek. Ma tárgyalta ezeket a kifogásokat a büntető törvényszék vádtanácsa s elutasítva a kifogásokat, Pap Vilmát, Pap Mihálynét, Pap Annát és Eiler Andrásné, szül. Pap Ilonát hatóság elleni erőszak büntetéseért vád alá helyezte.

§ **Titokzatos gyilkosság.** Marelits József szigetvári rendőrkaplár két év előtt bekövetkezett titokzatos halála dolgában az volt a kialakult vélemény, hogy a rendőrkaplár nem természetes halállal halt ki, hanem bünténynek esett áldozatul. Udvari Károlyt és Somoqi Jánost vádolták a gyilkosság elkövetésével, akiket a kaposvári törvényszék vizsgálóbírája le is tartóztatott. Ebben az ügyben tegnap várrallan fordulat történt, amennyiben a kir. ügyész az ügyben az újabb vizsgálatot beszüntette és a letartóztatásban levő Udvari Károlyt és Somoqi Jánost tegnap szabadlábra helyezte, mert ártatlanságuk kiderült. Azt is megállapították, hogy azok az adatok, amelyekre az a föltevés épült, hogy bűncselekmény forog fenn, a fantázia születtei.

§ **A hamis tanu.** Bukovics Józsefné, szül. Tóth Rozália csepeli lakos, a múlt év február 23-án becsületsértés címén büntető feljelentést tett a pestvidéki járásbírósnál Éliás Mihály csepeli lakos ellen, hogy ez őt február 20-án Müller Salamonné, szül. Fränkel Julia szatócsboltjában megtámadta és durva szavak kíséretében fojtogatta. A pestvidéki járásbírósnak április 24-én tárgyalta ezt a becsületsértési pert. A tárgyaláson a bíró kihallgatta a panaszos által koronatanuként bejelentett Müller Salamonné, szül. Fränkel Julia szatócsbolttulajdonosnőt, aki daczára annak, hogy az eset szemtanúja volt, a panaszosnő legnagyobb meglepetésére azt vallotta, hogy Éliás Mihály nem bántotta Bukovics Józsefnét. Müller né vallomásaival szemben a tanuk egész sora bizonyította, hogy Éliás Mihály vádlott csakugyan torkonragadta a panaszosnőt. Ma tárgyalta ezt a bűnpórt a büntető törvényszék. A bíróság Müller Salamonnét hamis tanús büntetéseért hat hónapi börtönrre ítélte.

§ **A szabadkai törvényszék épülete.** Ma délelőtt 11 órakor Szabadkára érkezett Vadász Lipót államtitkár. Az államtitkár látogatását a szabadkai törvényszék építkezésének ügye tette szükségessé. A város ugyanis fölterjesztéssel fordult az igazságügyi kormányhoz, rámutatva arra, hogy a törvényszék épülete szűk, düledező, roskadozó, a falak beomlással fenyegetnek, a főtárgyalási terem mennyezete már a Haverda-pör idején részben beomlott és a vakolat most is állandóan hull. A város telkeket ajánlott föl az új igazságügyi palota építésére.

§ **Házasságszédelgő mérsáros.** Zwillingner Dávid mérsárossegéd elhatározta, hogy megnősül. Csakhamar eljegyezte egy jómódú csákvári kereskedő leányát, Perl Ilonát. Az eljegyzés után első dolga volt, hogy leendő apósától önállósítás és üzletnyitás címén 2500 korona előleget kérjen. Ezen a pénzen tényleg bérelt is a vásárcsarnokban egy elárúsító fiúkt. Az esküvő után Zwillingner csakhamar elverte a hozományt s újabb és újabb kísérleteket tett arra, hogy vagyonos apósától pénzt csikarjon ki. Miután azonban az após nem adott neki pénzt, egy szép napon összeszedte holmiját és megszökött a fővárosból. Az elhagyott asszony és családja megtudták, hogy Zwillingner Dávid tervszerűen készült a szökésre, büntető feljelentést tettek ellene családja miatt. A panaszosok ügyvédje a lefolytatott nyomozás és vizsgálat folyamán igazolta, hogy Zwillingner Dávid mindenkinél tartozik, sőt még a bizományba vett árukat sem fizette meg, daczára annak, hogy a vásárcsarnoki mérsárosfiúkéje jól jövedelmezett. A kir. ügyészség vállalta a vád képviselést s vádiratot adott be Zwillingner Dávid ellen, akit ma a büntető törvényszék vádtanácsa család büntetése miatt vád alá is helyezte.

§ **Tolvaj nevelőnő.** Mostyénán Vilma nevelőnő ellen ez év nyarán több úri család tett följelentést lopás miatt. Mostyénán Vilma ez év április 9-én meglopta Lux Mihálynét, akinek lakásáról egy 400 korona értékű ezüst czukortortát vitt el. Ez év május havában pedig Ladányi Bélától egy boát, Laifa Rezsónétól egy ezüst tárczát, Meitner Miksától egy ezüst czukortortát, Schwarz Kálmántól egy tojástortát lopott el s a lopott holmikat elzalogosította. A rendőrség a magáról megfélekedezett nevelőnőt letartóztatta. Ma tárgyalta ezt a bűnügyet a büntető törvényszék. A tárgyaláson a vádlott nevelőnő töredelmes beismerő vallomást tett s elkövetett bűntének mentségére nagy nyomorát hozta föl. A bíróság Mostyénán Vilmát három hónapi és két hét fogházra ítélte.

Embersport

Labdarugás

() **Az FTC és BAK Bécsben.** A Rapid verő FTC vasárnap Bécsben játsszik a WAC csapata ellen. Az őszi szezonban ez lesz az egyetlen eset, hogy az FTC külföldön szerepel. A BAK is Bécsben játsszik vasárnap. Ellenfele a WAF csapata lesz, amelytől minden valószínűség szerint vereséget fog szenvedni szemben az FTC-bal, amelynek emiatt győzelmi esélyei vannak.

() **A Wiener Sport Club Budapest.** Bécs városnak a Rapiddal egyenlőrangú csapata, a Wiener Sport Club jön vasárnap Budapestre, hogy erejét a MTK jelenleg kiváló formában lévő csapatával összemérje. A Wiener Sport Clubot nem kell fölfedezni a budapesti közönségnek, hisz a WSC meccsek mindenkor a legélvezetesebbek közé tartoztak, amelyek Budapestre eldöntésre kerültek. A WSC a legfőbb és legszebb játékosztrák csapatok egyike és az idei őszi szezonban veretlen még. Eddigi összes mérkőzéseit megnyerte, a Rapiddal 4:4 arányban döntetlenül végzett és a bajnokságban vezető helyen áll. A FTC-Rapid meccs után kétszeres érdeklődésre tarthat számot ez a mérkőzés, mert a FTC-meccs kétszeres 45 percze nem hozott döntést az osztrák-magyar labdarugás erőviszonyára nézve.

Atlétika

() **A BEAC nemzetközi viadala** betetőzése lesz az idei atlétikai kámpány. A viadal szept. 27-28-án kerül döntésre a légymányosi sporttelepen a következő programmal: Szombaton, 27-én: 1. 100 méteres síkfutás-hendikep előfutásai. 2. Távolugrás dr. Karafiáth Jenő vándordíjért (Standard 6 m. 50 cm.). 3. 5 angol mértföldes hendikep. 4. 100 méteres síkfutás döntő. Vasárnap, 28-án: 1. 100 méteres síkfutás, Budapest bajnokságért. 2. Súlydobás (13 m. 50 cm. esetén tiszteletdíj). 3. 1 angol mértföldes síkfutás a Machlup-vándordíjért. 4. 400 méteres síkfutás (52 mp. esetén tiszteletdíj). 5. Magasugrás-hendikep. 6. 300 yardos síkfutás-hendikep. 7. 800 méteres síkfutás (2 p. 2 mp. esetén tiszteletdíj). 8. Diszkoszvetés (42 m. esetén tiszteletdíj). 9. 110 méteres gátfutás (16.6 mp. esetén tiszteletdíj). 10. 5000 méteres síkfutás Budapest bajnokságért. 11. 600 méteres síkfutás-hendikep. 12. 4+400 méteres staféta-síkfutás.

() **Atlétikai viadal.** Az Egyetértés Sport Klub szerdán délután országos atlétikai viadalt rendez a millenáris-pályán. A versenyen Szalai, Rákos, Gáspár, Forgas a nevesebb indulók. A viadal egy száz méteres hölggyverseny tartkítja.

Regatta

() **A Ferencvárosi Torna Club** evezős osztálya folyó hó 21-én vasárnap délelőtt tartotta az évi házi versenyét a klubtagok és a társ egyesületek élénk érdeklődése mellett. Nagyban emelte a verseny érdekességét az annak keretében lebonyolított

Az FTC-Rapid football mérkőzése

klubközi négyes szám, amelyben az Előre Evezős Egylet, a Pannónia Evezős Club és a FTC. állottak starthoz. A FTC. ezzel nagy lépéssel vitte előre az evezős sportot, mert módot nyújtott ezzel az evezős egyesületeknek, hogy erejüket a szövetségi versenyeken kívül más alkalommal is összemérjék. Dr. Springer Ferencz a FTC. agilis elnöke szép beszéd kíséretében nyújtotta át a győzteseknek érmeiket, különösen méltányolta a megjelent társ egyesületek támogatását. A verseny részletes eredménye a következő: I. Négyes (Egyleti zárt.) Első: Győző Lajos, Berta Dezső, Somló Ferencz, vez. ev. Berán Nándor, korm. Kárász Dezső. 3 induló. II. Skiff (Egyleti zárt.) Első: Haris Jenő, második: Kallédy Béla. 5 induló. III. Négyes (Klubközi verseny.) Első: FTC dr. Grabovics Gyula, Steingassner Károly, Greifel Gábor, vez. ev. Manólit: Ferencz, korm. Quittner Emil. Második: Előre, harmadik: Pannónia. IV. Kétfős párevezős. Első: dr. Oláh Gyula, Oláh Sándor.

Lósport

Galopp-verseny

() **Káposztásmegyer.** Jóformán ugyanazok a lovak szerepelnek mint első nap s így az eredmények sem fognak messze eltérni. Jelöltjeink:

- I. Molnár-ist.—Puica
- II. Warlock—Adamello
- III. Vol-au-vent—Masczka
- IV. Csótár—Orssich-ist.
- V. Hirnök II.—Renatus

() **Hadd lássuk-nak** sem az Ausztra-dijban, sem a Szent László-dijban nincs kötelezettsége, ellenben van a Henckel Memorialban. A mén legközelebb a Gunersburg-versenyben fut.

Ügető-verseny

() **A bécsi ügetőversenyek** mai részletes eredményei a következők:

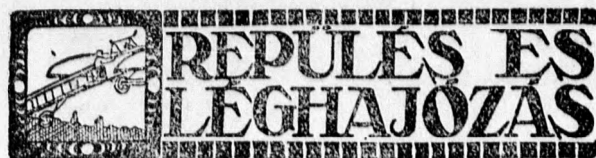
- I. **Potential-dij.** 2400 korona. 1. Janka (Ederer). 2. Susa. 3. Ritka. Tot.: 10:49, helyre 20:44, 61, 52.
- II. **Eladóverseny.** 1500 korona 1. Patent (Dieffenbacher). 2. Istar. 3. Held. Tot.: 10:57, helyre 20:38, 47, 45.
- III. **Trabersport klub verseny.** 1000 korona. 1. Mac (Hessenberger). 2. Trick. 3. Young Quartermarch. Tot.: 10:274, helyre 20:100, 39, 46.
- IV. **Cresceus dij.** 6000 korona. 1. Körmend (Lyon). 2. Metv. 3. Árpád. Tot.: 10:38, helyre 20:29, 35.
- V. **Kétfogatu urkocsisverseny.** 1500 korona 1. Wupi—Lady Marscha (Trebitsch O.) 2. Bumdiöti—Dulcinea. 3. Georg—Risotto. Tot.: 10:23, helyre 20:25, 34.
- VI. **Benedict dij.** 2500 korona. 1. Geh schnell (Tappan). 2. Aschenbrödel. 3. Montallon. Tot.: 10:25, helyre 20:31, 48, 301.
- VII. **Háromévesek eladóversenye.** 1500 korona. 1. Jelen (Tappan). 2. Rigolade. 3. Lathan. Tot.: 10:80, helyre 20:211, 83.
- VIII. **Homoki dij.** 1800 korona. 1. Kálmár (Lyon). 2. Dunkelstein. 3. Jenő. Tot.: 10:23, helyre 20:24, 39, 31.

Az FTC-Rapid mérkőzés

Erdekes jelenetek a vasárnapi mérkőzésről, amely 6:4-el végződött a magyar színek javára

Átrepülte a Földközi tengert

— Carros bravuros repülése —

Párisból az aviatika szenzációját jelentik: Carros átrepülte a Földközi-tengert. Reggel 6 órakor startolt San-Rafaeleben nem messze Nizzától azzal a tervvel, hogy Tunisban fog leszállani. Nehány órával később sikerült a merész vállalkozás. Bizertéből érkezett távirat szerint: Carros 10 óra 45 perczkor ott szerencsésen földet ért. Légvonalban a távolság 900 kilométer s ezt Carros nem egészen 5 óra alatt tette meg, tehát óránként 190 kilométer gyorsaságot ért el. A tengerészeti kormány felajánlotta Carrosnak, hogy hadi hajóval fogja kísérteni, de a vakmerő pilóta köszönettel elhárította ezt az óvatosságot, úgy látszik azonban, hogy észrevétlenül mégis hadihajó követte az aeroplánt. Carros 25 éves.

© **Farmann katasztrófája.** Súlyos baleset érte Henry Farmant, a híres repülőgép-konstruktor és feleségét. Farmann ugyanis az étampsi repülőtéren felszállt aeroplánján és utasnak magával vitte feleségét. A repülés sikerült, azonban a leszállás pillanatában a gép felborult és utasait maga alá temette. Farmann belső sérüléseket szenvedett s állapota válságos; a felesége pedig a lábacsontját törte. Érdekes, hogy Farmann volt az első pilóta, aki Európában biplánjával elhagyta a földet.

© **Grosz pilóta szörnyhalála.** Pétervári jelentés szerint az orosz katonai flotta egyik pilótája, Fischer, tegnap kétszáz méterről lezuhant és szörnyhált. Fischer spirális siklórepüléssel akart leszállani, noha a flotta parancsnoka az ilyen leszállásokat betiltotta.

)(**Nem veszik meg a tabáni telkeket.** A pénzügyi bizottság legutóbb tartott ülésében hozzájárult ahhoz, hogy a Tabán szabályozása céljából újabb három ingatlant kisajátítási egyezség útján szerezzenek meg. A tanács ma tartott ülésében elhatározta, hogy ezt az ügyet, minthogy az még több előkészítést igényel, a holnapi közgyűlés napirendjéről leveszi.

)(**A Népopera a szegény diákoknak.** A Népopera igazgatósága a napokban 200 darab jegyet küldött a Lohengrin előadására a székesfőváros polgármesteréhez azzal a kérelemmel, hogy a jegyet szegénysorsú tanulók között osszák szét. A polgármester az igazgatóságnak köszönetét fejezte ki.

)(**Hét interpelláció.** A főváros holnapi közgyűlésére hét interpellációt jelentettek be. Interpellálni fognak: Vétes Emil a kenyérgyári gyártmányok árának emelése, Füredi Mór dr. a villamos-vasutakon való dohányzás tilalma, Mittelmann Bernát dr. az autobus, Willinger Ferenc dr. a Vermezőnek bekerítése, Bischitz Miksa dr. a Hungária-körúti vasúti baleset, Pető Sándor dr. a bécsi-úti vasút és Perl Soma dr. ugyancsak a Hungária-körúti vasúti szerencsétlenség ügyében.

)(**A bécsi-úti villamos.** Dr. Pető Sándor a törvényhatósági bizottság holnapi közgyűlésén interpellálni fog a bécsi-úti villamos-vasúti vonal ügyében, hogy alkalmat adjon a polgármesternek megfelelő Sándor Pálnak minapi feltűnést keltő kijelentéseire.

)(**Iskolák áthelyezése.** A tanács elhatározta, hogy a VIII. ker. Mária Terézia-téri pedagógiai szeminárium épületében elhelyezett leány-iparostanonciskolát a VIII. ker. Rökk Szilárd-utcai elemi iskolába, a VII. ker. Murányi-utcai iskolában elhelyezett háztartási iskolát a VII. Damjanich-utcai elemi iskolába helyezi át.

Felelős szerkesztő
DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ

Kiadó-tulajdonos:
Magyar Ujságkiadó Vállalat

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Matlekovits a gazdasági helyzetéről

— Balkán kereskedelmünk új irányai —

Annyi aktuális kérdése van gazdasági életünknek, hogy egy-egy irányító szakember nyilatkozata mindig különös érdeklődést tud kiváltani. Tegnap Matlekovits Sándor titkos tanácsos nyilatkozott az Országos Iparegyesület végrehajtó bizottsági ülésén, s beszédében rámutatott azokra az irányelvekre, amelyeket az iparos Magyarországnak követnie kell.

Beszédében első sorban arra mutatott rá, hogy az általános gazdasági viszonyok a beállott béke dacára sem mutatnak javulást, s hogy a gazdasági élethangulat, ha a válság el is múlt, még mindig nagyon nyomott. Hibáztatja különösen azt, hogy a közvélemény az állam segítségét várja, s ez a felfogás évtizedek hosszú során beékelte magát az emberek felfogásába. Szerinte ezzel a felfogással minél előbb szakítani kell. Egészséges közgazdasági életet nem felülről, hanem alulról kell teremteni. Itt vannak például a hitel körül felmerült panaszok s hogy az iparnak Magyarországon hitele nincs. Utal ezzel szemben arra, hogy éppen az iparosok nagy része milyen könnyen jár el saját hitelnyújtásában és milyen kevéssé érélyes saját követeléseinek behajtásában, pedig kétségtelen, hogy e künnlevőségek erővesebb behajtása esetén a hitelszükséglet jelentékeny mértékben csökkenne. Másik példa a kartellek elleni mozgalom. A nyár folyamán több kartellelles szervezkedés történt Magyarországon. Ezeknek jogosságát a résztvevők szempontjából a legkevésbé sem lehet kétségbevonni; miadjárt megszűnik azonban e kartellelles alakulásuk jog-, sőt célszerűsége, mielőtt az államtól követelnek támogatást. Az állam a kartellek gazdasági korlátozására sem nem hivatott, sem nem képes, ez az ellenkartellek feladata. Az erő nem az állami protekcióban, hanem az egyesülésben rejlik; ezt a tudatot kell a gazdasági közvéleménybe beleplántálni. Különösen foglalkozni kell ezeken a kérdéseken kívül a közvéleménynek a Balkán-államokkal megkötendő kereskedelmi szerződéseknél az ügyével, amelyeknek tárgyalásai már legközelebb megindulnak. E tekintetben az ország ipari közvéleményének nem szabad ártatnia magát. Amíg az agrárius irányzat nálunk és talán még inkább Ausztriában nem hajlandó engedni merevségéből és míg a kormányok nem tudják öt engedékenységre kényszeríteni, hiába várunk kedvezőbb kereskedelmi szerződéseket.

)(**Károlyi Mihály és a kisgazdák.** Gróf Károlyi Mihály — mint Orosházáról jelentik — szénási 4200 holdas birtokát eladja. Dr. Bikádi Antal, orsz. képviselő érintkezésbe lépett gróf Károlyi Mihállyal s abban állapodott meg vele, hogy Orosháza község vegye meg a szénási birtokot a kisgazdák között leendő parcellázás céljából. Orosháza tegnap tartott képviselőtestületi közgyűlésén terjesztette elő Bikádi a birtok megvásárlására vonatkozó indítványát, amely rendkívül kedvező fogadtatásra talált. A közgyűlés, mielőtt érdemben határozna, kiküldött egy bizottságot azzal, hogy a földvásárlásra vonatkozó előmunkálatokat sürgősen végezze el s annak utána terjeszzen a közgyűlés elé véleményes jelentést.

)(**A Mercur alaptőkeemelése.** Megemlékeztünk már a Mercur Váltóüzleti Részvénytársaság alaptőkeemeléséről. Az intézetnek még 1912. márczius havában megtartott rendes közgyűlése mondotta ki az alaptőke fölemelését, melyet most hájt végre az intézet vezetősége. A 6 millió koronás alaptőkéket 20.000 darab egyenként 200 korona névértékű, összesen négy millió korona bemutatásra szóló új részvény kibocsátásával tíz millió koróra emelik fel. A kibocsátásra kerülő 10.000 darab, egyenként 200 korona névértékű részvényre biztosítják az elővételi jogot 250 koronás árfolyamon. Az elővételi jogot 1913. szeptember 22-től 1913. szeptember 30-ig lehet gyakorolni. Az új részvények elhelyezése teljesen garantálva van s a 10.000 darab új részvény, amelyekre elővételi jogot gyakorolni nem lehet, fix kezekbe fog jutni. A részvényeket ma különben 280 koronás árfolyamon jegyzik.

)(**Az Orosházai Népbank helyzete.** Az Orosházai Népbank részvényesei között, amely banknál nagy sikasztásoknak és szabálytalanságoknak jöttek nyomára, még mindig nagy a fejetlenség. Az Orosházai Takarékpénztár igazgatója Horovitz Mór megfeszített munkával a rovancsolást bevégezte és most folyik az anyag alapos vizsgálata,

hogy a bank vagyoni helyzetéről tiszta képet kapjanak. A felügyelő-bizottság október 5-re hívta össze a közgyűlést, melyen valószínűleg kimondják az igazgatóság és felügyelő-bizottság teljes anyagi felelősségét. Az igazgatóság bünvádi feljelentést tett a hűtlen tisztviselők ellen és vagyónukra zárlatot kért. A gyulai ügyészség vizsgálóbírája és a kir. ügyész kiszálltak Orosházára és rövid kihallgatás után Kovács János ügyvezető igazgatót, Szalay Lajos főkönyvelőt és Stein Ármint, az áruosztály vezetőjét letartóztatta s csendőrfedezet mellett beszállította a gyulai fogházba. A vizsgálóbíró tegnap és ma is kihallgatásokat végzett Orosházán, egyben intézkedett a bank könyveinek szakértői átvizsgálása iránt. Orosháza község a banknál levő 37.000 koronányi betétjét felmondta.

)(**A magyar és horvát munkásbiztosítók megállapodása.** Az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbizt. Pénztár igazg. a magyarorsz. és horvátorsz. orsz. munkásbetegsegélyező pénztárak között a költségek szabályozására igen fontos szerződést kötött, amely mindaddig életben marad, amíg a pénztárak közötti költséget a kereskedelemügyi miniszter és a horvát országos kormány rendelettel szabályozni fogják. A szerződés értelmében a Budapesten székelő országos pénztár a betegség esetére való biztosítás terén a biztosított tagok betegsegélyezésénél, a beteg pénztári tag ellenőrzésére a munkaadókat vagy a biztosított tagokat terhelő kötelezettségek teljesítésénél és végrehajtásánál egymás tagjai részére költségmentesen eljárni tartoznak. A baleset esetére való biztosítás tekintetében a szerződés úgy intézkedik, hogy a balesetet szenvedett biztosított gyógykezelésénél, az előfordult balesetek megvizsgálásánál, a segélyezett és járadékosok ellenőrzésénél, a baleseti járadékok kifizetésénél a munkaadókat és a biztosított alkalmazottakat a balesetbiztosítót terhelő kötelezettség teljesítésénél és végrehajtásánál egymás részére költségmentesen eljárni tartoznak.

)(**Felemelik a petrolium árát.** Bécsből jelentik: A petroliumfinomítók mai ülésén a petrolium árát 1 koronával felemelték. Október 8-án újabb ülés lesz, hogy az árakat szabályozzák, holnap pedig külön bizottság fogja tárgyalni a petroliumkارتell megújításának kérdését.

)(**Új földgázforrás Erdélyben.** A múlt héten az erdélyi földgázát kutató kirendeltség a székelycsárd—marosvásárhelyi vonalon. Marakoppánd közelében. Vaidaszeg megállótól mintegy három kilométernyire erőteljes földgázforrásra akadt. A további kutatás során megállapították, hogy az egész környék gazdag földgázforrásokkal rendelkezik. Megállapították immár azt is, hogy Vizakna és környéke földgázforrásokat tartalmaz. A marakoppándi és vaidaszegi furásokhoz már megérkezett az engedély.

)(**A kartellek és a gazdák.** A „Magyar Gazdaszövetség” hivatalos lapjában határozott melegséggel nyilatkozik a kis- és középiparosok vas-, fa- és borkartell elleni mozgalomról. Ebben az agrárius álláspont elégtételét látja, mert az agrárprogramnak már kezdetől fogva lényeges pontját alkotta a termelők és fogyasztók kizsákmányolására irányuló kartellek megrendszabályozása. Az iparosok szervezetei a Gazdaszövetség szerint azonban magukban aligha rendelkeznek elég erővel, hogy a kartellek hatalmával megküzdjenek. E célból a mezőgazdasági és ipari termelőosztályok haladéktalan szövetkezésére volna szükség. A gazdák régi álláspontjukhoz híven nem vonakodnak a közös küzdelemből esetleg párhuzamosan is ki-venni részüket.

)(**Csöd.** A budapesti kereskedelmi és váltóörvényvezék elrendelte a csődöt Pelcz Lipót fűszerkereskedő (Felsőerdősor 16.) ellen. Tömeggondnok dr. Schmidt Károly ügyvéd. Bej. határidő november 14.

)(**Segély szabóiparosoknak.** A budapesti kereskedelmi- és iparkamara a kezelésére bízott Schwarz Sándor-alapítvány kamataiból elaggott és elszegényedett, saját hibájukon kívül keresésképtelenné lett kisiparosok részére nyújtandó segélyre pályázatot hirdet. E segélyre pályázhatnak elsősorban férfitiszabók, s csak ha ezek között segélyreméltók nem találhatók, részesíthetők a segélyben más iparosok. Megkívántató, hogy a pályázó magyar honos, budapesti lakos és iparában

Jegyalább
kódott ip
iparosok
nak. Az
zonyítván
a kama
nyújtandó
Fize
verein a
Goldstein
kedő Kec
Gerstenbr
késésaba;
társa Bud

(—)

ml Polg
sárnap es
fényesen
alkalombó
Ádám álla
pet Kiss K
szédel p
véd tartol
gyűjtést i

(—)

sege tegn
Glasner A
pok ügyfo
másulvétel
Sajó felel
muvelet fo
sági szem
ból pedig
fordul a f

(—)

szágos E
hathónap
szére, aki
ni, de mg
kedelmi sz
tanfolyam
dél előtt 9-
kezi lehet
rösmarty-u

(—)

1913. évi

ANGOL

Kedv
ismerete
éppen ne
— Ne
mes Lond
hez van s
— Po
vey vagy
nem rest
— Az
ninesen ö
aki vikár
volna erre
nal Harvey

— Te
— Va
urával Pár
napja an
ideje . . .
Harve
dörmögött

— És
henje, a ki
Halás
széken ma

— A
nyall — n
vén fősvén
Ugy látszik
pedig én s

— Ige
szem, öme
vényesség
mára fősvé
lamikor mi
kuporgatól
Harvey

— Az

Legalább 20 éven át akár segéd, akár önállóan működött iparos legyen. Pályázhatnak önálló szabóiparosok özvegyei is, ha kiskorú gyermekeik vannak. Az okmányokkal (igazolvány, szegénységi bizonyítvány stb.) felszerelt bélyegtelen kérvények a kamaránál, V. Szemere-u. 5.) október 15-ig benyújtandók be.

Fizetésektelenségek. A bécsi Kreditorenverein a következő fizetésektelenségeket közli: Goldstein Sámuel Nyírbátor; Czana Ferenc kereskedő Kecskemét; Frank Vilmos kereskedő Óreglak; Gerstenbrein Tamás Kolozsvár; Fried Lipót Békéscsaba; Silbermann Izsák Foksán; Berg Mór és társa Budapest, IV., Váci-utca 40.

EGYLETEK

(—) **A Józsefvárosi Függetlenségi Erzelmi Polgárok „Kurucz” asztaltársasága** vasárnap este az Illés-utcai Hausmann-vendéglőben fényesen sikerült *Rákóczi-estét* rendezett abból az alkalomból, hogy II. Rákóczi Ferencnek, Kunos Adám által festett arcképét leleplezték. Az ünnepet Kiss Kálmán elnök nyitotta meg, az ünnepi beszédet pedig dr. Gyöngyössi Tivadar ügyvéd tartotta. Az ünnep után a polgárság körében gyűlést indítottak az árvízkarosultak segítésére.

(—) **A Magánmérnökök Országos Szövetsége** tegnap tartotta első őszi választmányi ülését Glasner Antal elnök elnöklése alatt. A nyári hónapok ügyforgalmáról szóló igazgatói jelentés tudomásulvétele után a választmány kimondta, hogy a Sajó folyó szabályozási munkálataira vonatkozó muvelélt felhívást a vállalkozói karra nézve gazdasági szempontból sérelmesnek, erkölcsi szempontból pedig sértőnek tartja. Ellene felterjesztéssel fordul a földmivelésügyi miniszterhez.

(—) **A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete** e napokban nyitja meg új hálónapos szaktanfolyamait oly férfiak és nők részére, akik a kereskedelmi pályára akarnak lépni, de magán körülményeiknél fogva a felső kereskedelmi szaktanfolyamokat nem látogathatták. A tanfolyam tanórái szabadon választhatók vagy délelőtt 9-től 10-ig, vagy délután 2—6-ig. Jelentkezni lehet az igazgatóságnál: Andrássy-ut 67. Vörösmarty-utcai bejárat.) Telefon 141—36.

(—) **Az Országos Vendéglős Egyesület** 1913. évi október hó 28-án (kedden) délután két

órákor, a Mitrovitz-féle vendéglő különtermeiben (VII., Dohány-utca és Sip-utca sarkán) tartandó választmányi ülést s ugyanaznap délután 4 órákor folytatólag a Főherceg Sándor-utczában levő régi országházban rendes közgyűlést tart.

(—) **A Bethlen Gábor Kör** szeptember hó 27-én, szombaton tartja az évi rendes alakuló közgyűlést, a ref. főgimnázium II. emeleti nagytermében (IX., Lónyay-utca 4—c.), a következő tárgysorozattal: 1. A szünidei bizottság jelentése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 3. A nagybizottság megválasztása. 4. A felügyelő-bizottság eselleges kiegészítése. 5. A benyújtott indítványok és interpellációk tárgyalása.

(—) **A Feministák Egyesülete** csütörtökön, e hó 25-én este hat órákor kezdi meg szakértekezlet keretében a polgári törvénykönyv tervezetének bírálatát. Az első értekezlet előadói Glücklich Vilma, Gergety Janka, a Nőtisztviselők Egyesületének elnöke, dr. Rácz Miksa, Mellerné-Miskolczy Eugenia. Belépési igazolványul a tagsági jegy szolgál.

(—) **A Sáros vármegyei Patronage-Egyesület** a napokban tartotta évi közgyűlést Uhlárik Mátyás kir. törvényszéki elnök elnöklésével. A tagok száma 1912-ben 366-tal gyarapodott. Az egyesület szép tevékenységet fejtett ki a fiatalok büntetésök és züllöttek megmentése érdekében.

(—) **A Siketnéma-intézeti Tanárok Országos Egyesülete** választmányva a siketnémák vezéi kir. orsz. intézetében 1913. szeptember 27-én délután 3 órákor gyűlést tart. A gyűlés alkalmával megtekintik a Cházár András könyvtárát, a tanulatlan siketnémák (fiúk, leányok) foglalkoztatóját és oktatását. Gyűlés után este 8 órákor lesz a Cházár-ünnepély.

TÖZSDÉK

Gabonatözsde

Már huzamosabb idő óta nálunk vajmi keveset törődtek a külföldi tőzsdéken előforduló eseményekkel, mert az áralakulásra nézve nem tartották fontosnak, hogy ott mi történik. Most azonban ugy látszik, hogy ezt is belekapcsolják ama tényezőkhöz sorába, amelyeket az áralakulásra mérvadóknak tartanak. Ezt kell következtetni abból, hogy ma jó-

formán csakis azért indult a határidőpiacon hanyhán az üzlet, mivel az összes értékesítő külföldi tőzsdékről alacsonyabb jegyzések érkeztek. Így a többek között Newyork 1 és negyed czentáros-szal, Liverpool háromnegyed pennnyel, Antwerpen 10 czentimmal, Páris 5 czentimmal, Berlin 1 háromnegyed márkával alacsonyabb jegyzéseket küldött. Az októberi érdekeltségek áprilissra való áttolása még mindig folyamatban van, ugy annyira, hogy az üzletkötések zöme ebből áll. A report most 77 fillért tesz ki, de futólag ma 80 fillérig emelkedett vagyis, az áprilisi buza ennyivel volt drágább, mint az októberi. A forgalom ma elég nagyarányú volt, az árfolyamok azonban csak szűk keretben ingadoztak és végeredményképen alig változtak. Az októberi buza 4 fillérral a tegnapi zárlaton alul, 10.83 koronán indult, 10.79 és 10.87 között ingadozott és 10.86 koronán zárult. Az áprilisi buza 11.58 és 11.64 között, az októberi rozs 8.12 és 8.17 között, az áprilisi rozs 8.81 és 8.86 között, az októberi zab 7.62 és 7.73 között, az áprilisi zab 7.89 és 7.94 között, a májusi tengeri 6.90 és 6.98 között változtatta a jegyzését.

Értéktözsde

Az albán-szerb összetűzések ma realizációkra készítették a spekulánsokat. És mivel az ellátás is közel van és a pénzpiac stagnációja folytán az utlimó is igen erősnek ígérkezik, a kontremín is bianco eladásokat eszközölt, minek folytán az értékek 3—4 koronával gyengültek. A bécsi piac a kedvezőtlen vaskonjunktura következtében teljes tartózkodást tanusított. A készárupiacon a Phöbust, Általános köszént és Mercurt kínálták néhány koronával olcsóbban. A járadékipiacon a forgalom a legminimálisabb volt és a 4 százalékos koronajáradék alig változott. A zárlat a napi legalacsonyabb áron maradt. Délben buzdítás hiányában teljesen megcsappant a forgalom, az üzlet maga alig változott. A zárlat tartott maradt.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap

Kiadóhivatali igazgató: **HELTAI BÉLA**

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér

KI A GYLKOS?

ANGOL BÜNYÜGYI REGÉNY

19

Kedves társaságnak ezt az urat, kit lelkiismerete egy percze sem hagyott nyugodni, éppen nem lehetett mondani.

— Neven Holmes. — mondottam — Holmes Londonból. Szabad megtudnom, hogy kihez van szerencsém?

— Pokolba is! Persze, hogy szabad! Harvey vagyok, Harvey Pál és ezen egyáltalán nem restelkedem.

— Azt elhiszem, Harvey . . . Harvey . . . nincsen önnek egy fitestvére, Harvey Ágost, aki vikárius Southendben? Nem gondoltam volna erre, de amikor ön ide benyitott, azonnal Harvey Ágost ur jutott eszembe.

— Testvérem.

— Valóban? Nos, ez csodálatos! Bátyja urával Párisban találkoztam . . . talán nyolcz napja annak . . . mégsem . . . nincsen annyi ideje . . . kedden lehetett.

Harvey Pál semmit sem szolt erre, csak dörmögött és szivarra gyújtott.

— És hogyan érzi magát az ön nagy-nénje, a kiváló nő, Raynel kisasszony?

Halálsápadt lett, reszketett és alig tudott székén maradni.

— A hóhér törődik Raynel kisasszonnyal — mondta rekedten. — Nincsen a vén fősvény madárijesztőnek semmi baja. Ugy látszik, ön az egész pereputtyomat ismeri, pedig én sohasem hallottam!

— Igen ismerem a családját és azt hiszem, önnek nincs oka a vén kisasszony fősvényességét felpanaszolni, hiszen az ön számára fősvénykedik. Vagy nem az öné lesz valamikor mindaz, amit a vén kisasszony összekuporgatott?

Harvey Pál öklével az asztalra ütött.

— Az enyém? Ugy látszik mégsem is-

meri annyira a viszonyokat, mint ahogyan eldicsekedett vele . . . Majd csak Ágosté lesz minden . . . ő az örököse már régtől fogva. . . Az én érdekem az lenne, ha minél hosszabb életű lenne a zsigori aggszűz.

Az utóbbit csaknem suttogva mondotta. De ez a megjegyzés nagy hatással volt réám. A durva modoru ember szavainak őszinteségében nem kételkedtem.

— Eh, mondottam, mi közöm mindehhez. Iszunk még egyet! Csemegetek!

— Nem bánom. Aztán elég legyen az üres beszéd. Kártyázik ön?

— Néhány játékot ismerek.

— Ez beszéd! Róbert! Hé, gazember, kártyát ide.

A kártyákat meghozták és mi játszani kezdünk.

Harvey kitünő játékos volt, de sokat ivott. Mikor a kártyákat megkeverte, olyan megfigyelést tettem, mely meglepett — Harvey Pál nem volt balog.

XVI.

Egy ideig szóltanul játszottunk. Nyertem és ez Harvey hangulatát nem tette jobbá. Már nem rakta, hanem dobálta a kártyákat és egyik grogot a másik után rendelte.

Kezében reszketett a kártya, csaknem teljesen részeg volt, folytonosan káromkodott, bizony kellemetlen, ellenszenves fickó, gyáva gyilkosa egy öreg asszonynak.

Poharamat, mely csaknem egészen tele volt még, felemelve, azt mondottam:

— Hát szom Raynel kisasszony és Simpkinson kisasszony egészségére.

— Készönöm! — dörmögte, de nem érintette.

Ez bosszantott és újra kezdtem:

— A kedves Simp . . .

Tovább nem mondhattam. A részegnek látszó emberből egyszerre világfi lett és holmi fensőbbsséggel, rendreutasítólag mondotta:

— Uram, ez a mi felületes ismeretségünk, nem ad önnek jogot arra, hogy e hölgy nevét itt, a koresmai tivornyázás alatt, ismétellen emlegesse. Sokkal jobban tisztielem a kisasszonyt, semhogy megengedném az ilyet!

Ah, gondoltam, szereti a leányt, pedig az a másíknak jegyese.

En azonban nem akartam tovább kertetni, letettem a kártyákat és a gonoszlevőt erősen szemügyre véve, ezt feleltem:

— Nem csodálkozom azon, hogy a fiatal hölgyet nagyrabecsüli, de azt hiszem, ez a nagyrabecsülés nem kölcsönös, főleg a legutóbbi napok óta, amikor a kisasszony az ön fekete bönöndjébe pillantott.

Harvey Pál kezei a kártyázástól lehanyatlottak és egy pillanatig reám meresztelte szemét. Aztán, oly gyorsan, hogy nem is védekezhettem, arczomba csapta a kártyákat és a következő pillanatban ezeket a grog is követte, még pedig poharastól. De ez elől már félre-rántottam fejemet és a löveg egy mögöttem lógó tükört zuzott darabokra. Azután a heves-véru ifju felkelt és sietve, de szóltanul és amennyire lehetett, egyenes magatartással kiment az ivóból.

Ez tehát nem sikerült, mondottam magamban. De meggondolatlanul és elhirtelenkedve cselekedtem. Azonban ezen nem lehet csodálkozni, elvégre is pályám kezdetén voltam és a magam kárán tanultam óvatosságot, körültekintést és megfontolást, mindazt, ami későbbi kutatásaimnál annyira előnyömré vált.

Amint megnyugodtam és felindulásom már elmúlt, tisztában voltam azzal, hogy tovább tétováznom nem szabad, ezt az emberit őrizet alá kell vétetnem. A tükört erre a legnagyobb alkalmat szolgáltatva.

{Folyt. köv.}

ROYAL-ORFEUM
VII., ERZSÉBET-KÖRUT 31. • TELEFON 110-22

Minden este 8 órákor a szeptemberi favorit-műsor.

Zilahy Gyula
a Nemzeti Színház volt tagjának vendégfellépésével *Agdya-rab noje* bohózat 1. felvonásban. Irtá: Nagy Endre és Kati és Gyurka (Tökmag), itta: Mórca Zsigmond.

Palermo és Chefalo a rejtelmek kertje.

WILLARD STOLZE-KING az ember, aki megnő. Klasszikus táncszépségek.

Oscar & Suzette a népszerű tangócsok.

K. Solti Hermin, Virágh Jenő, 3 Waldors, H. Allister és a többi nagyszórő attrakció.

Jegyek elővétel díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárúsió helyeken válthatók. Csütörtökön, szept. 25-én d. n. 3 1/2 órákor mérsékelt helyára családi előadás teljes esti műsorral.

Szerda, 1913. szeptember hó 24-én

Kir. Operaház
Este 8 órákor.
Parasztbecsület
Melodráma 1 felvonásban.
Utána:
Bajazzók
Dalmi 2 felvonásban

Nemzeti Színház
Este 1/8 órákor
Bolondok tánca
Vígjáték 3 felvonásban.

Népopera
Este 1/8 órákor
Budagyöngye
Operett 3 felvonásban.

Magyar Színház
Este 8 órákor.
Az új földesur
Színmű 5 felvonásban.

Budapesti Színház
Este 1/8 órákor
Ingyenélők
Népszínmű 8 felvonásban.

Fővárosi Nyári Színház
Este 1/8 órákor
Vig özvegy
Operett 3 felvonásban.

ROYAL-ORFEUM
VII., Erzsébet-körut 31.
Telefon 110-22

Minden este 8 órákor legelső-rangu színházi és variété-előadás.

Zilahy Gyula, a Nemzeti Színház volt tagjának vendégjátéka. A gályarab noje, bohózat 1. felvonásban. Irtá: Nagy Endre. Játékszák: Zilahy Gyula, M. Fraknói Ilona, Tihanyi, Arnyai, Werner M., Virágh, Kati és Gyurka (Tökmag) Mórca Zsigmond párjelenete, előadják: Zilahy Gyula és Mezei Ilona. Palermo és Chefalo, a rejtelmek kertje; Oscar és Suzette, a népszerű tangócsok; Willard, az ember, aki megnő; Stolze-King, klasszikus táncszépségek; 3 Waldors, világ-bajnokok; Harry Allister, mimikus; K. Solti Hermin és Virágh Jenő új színműsorral; Az algrótn Harry Stone operettje; Váratlan látogatás S. Bassot és M. Hennouquin bohózata, azonkívül a többi remek attrakció.

Előadás után Royal-Sör-kabarett.

Csütörtökön, szeptember 25-én délután fél 4 órákor mérsékelt helyára családi előadás teljes esti műsorral.

Jegyek elővétel díj nélkül a Royal-Orfeum pénztáránál és a városi jegyárúsió helyeken válthatók.

Fővárosi Orfeum
Waldmann Imre, igazgató VI., Nagymező-utca 17. sz.

PÉTER a beszélő kandur.
Roland • Hauser • Grazers
stb. — Kezdeté 8 órákor.

PAVILLON MASCOTTE
Kezdeté 1/11-kor. Uj fellépések Kezdeté 1/11-kor.

Palais de Danse
VI., Szerecsen-utca 35. sz. Telefon 120-77.

Kezdeté fél 11 órákor

SZENZÁCIÓS ÚJ MŰSOR!
BONY & FREEMAN, Danseurs Rouge et Noir. MAURI & SOHRA, párisi táncosok. The 3 BLACK CATS, angol-csoport és az új attrakciók. — Előadás után párisi táncmulatság reggelig. — American bar. — Jegyek elővételben kaphatók a Bárd-féle jegyirodákban, Andrassy-ut 1. és Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt és este 9 órától a pénztáránál.

ROYAL SÖRKABARE
VII., Erzsébet-körut 31. szám

Minden este pont éjfélkor a farsang szeptemberi udonaszokot

NAGY ENDRE ÚJ MŰSORA!

Fellépnek: Mezei Ilona, Viola Giza, Jolly Margit, Csabny Werner Manó, Bárony, Tihanyi, Zsófi, Chleroni Ann, Oly Perry, Fritzi Larsson, Leda Lindholm, Dolly Bernard, Sugar Ilona, Oly Sylt, Hidasz Kató, Mela Harke, Balogh Manel, Végli Juliska, Blanka Mersoni, Erdélyi Ferike, Abonyi Irén, Lola Ginette, Fodor Vilma, Bérci Böske, Jenny Lily, Mátral Erzsé, stb. stb. Békefy László konferenciér.

Belpódij 1 korona. Meleg konyha és friss sör. Virágárusítás nincs. — Éjfélután 1 órától kezdve belpódij nélkül táncmulatság. — Kukó Vince zenekara.

Steinhardt Mulató
RAKOCZI-UT 63. TELEFON: József 21-16.

Vasárnap délutáni előadás mérsékelt helyárrakkal.
Kezdeté 1/2 órákor.

Az esti előadás kezdete 1/9 órákor.

9 órákor **Egyszer egy esztendőben**
11 órákor **Paradicsomágyak**

Éjfélután — cabaret — tánc — cigányzene — belpódij díj nélkül.

Jegyek: 10-1-ig, 3-6-ig a Mulatóban, egész nap a Hirsch-féle nagytözsdében Andrassy-ut 19 és a Hungaria-fürdő pénztáránál kaphatók.

MARGIT GYÓGY-FORRÁS
(Beregmező.)

a gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású még akkor is, ha VÉRZÉSEK esete forog fenn.

Megrendelhető: Édeskút L.-nél Budapesten és a forrás közeliségnél Munkács.

Szenzáció! **GRADO** reggeli Kávé vagy tea 2 tojással 50 fill. Auto minden időben a t. vendégek rendelkezésére áll. Minden szombat reggel 8 óráig zene.

GRADO KÁVÉNÁZ
VII. Aréna-ut 17. szám
Mindon este

Farkas Vince
muzsikál Telefon 112-47 Talajdonosok Jabobovics és fia

Megnyit a fővárosi legelőgásabb, legényelmesebb és legolcsóbb

PARK SZÁLLODÁJA
igen fontos éttermével és kávéházzal a központi pályaudvarral szemben, Baross-tér 10. A kávéházban és étteremben eszünként a hírneves **FEGE KÁROLY és FIA** zenekara hangversenyezik.

GARAI ÁRMIN szálloda- és szórakoztató-kávéház tulajdonos

JGYUNK
Szt. Margitszigeti üdítővizet

Kellemes ízű, egészséges és hasznos aszfali ital

Megóv fertőző bajoktól!

A legolcsóbb baktériummentes asványvíz! Kapható és kerjük mindenütt! Forrás-kezelőség: Budapest, VI., Teréz-körut 22. TELEFON-SZÁM 36-52.

Király Színház
Este 8 órákor.
Mozikirály
Operett 3 felvonásban.

Vígsház
Este 1/8 órákor
Hónaposzoba
Vígjáték 3 felvonásban.

Uránia Színház
Pompeji utolsó napjai

OMNIA
MOZGÓKÉP-PALOTA
Bejárati József-körut 31. Telefon József 1-25.

Szerdátg bezárólag!
Pompeji végnapjai
Edward Bulwer világhírű regénye 6 részben. Az előadások hétköznap pont 5, fél 8 és háromnegyed 10 órákor kezdődnek.

Jegyelővétel: VI., Andrassy-ut 19. Hirsch-féle nagytözsdé; II. Lánchíd-n. 2. nagytözsdé és az „Omnia” pénztáránál d. e. 10-1/2-ig, d. u. 3 órától kezdődőleg.

Holnap megjelenő hirdetésünket nézze meg!

Viktoria Pensio
Házias url ellátás. — Csendes, tiszta szobák. Mérsékelt, szolid árak.

Telefon-szám: 97-60.

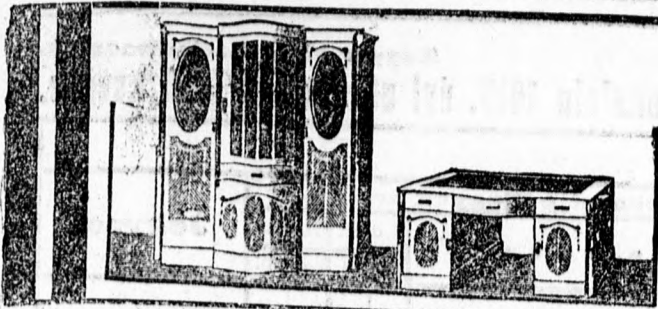
Budapest, VII. ker., Miksa-utca 9. szám

FOLIES CAPRICE
Igazgatók Keltai Istvánok Főrendező: Raff Sándor Téli helyiség: VI., Révay-utca 18. • Telefon: 14-22

Az előadás kezdete 1/4 órákor. Ma udonasz! 1/10 órákor A meggyelőben. Katonai bohóság. Irtá: Satyr (Háas István). Rendező Rott Sándor. — 11 órákor. Udonasz: Was ságon Sto zu Kárpelusz? Posse in 1 Akt, von Josef Armin. Regie Alexander Trebitzsch, továbbá az új solo-számok.

Jegyek elővételben: a Follies Caprice téli helyiségében d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig. Hirsch, Andrassy-ut 19. Sopronyi, Rákóczi-ut 1. A NAP kiadóknál és Bróuer nővérekénél, Teréz-körut 54.

Előadás után az első emeleti Casino de Paris-ban a világ legjobb ének- és táncszámainak fellépése.

UJRENDSZERŰ BUTOR-HITEL

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. butorvásárló közönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk. Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítőkből.

Hitel esetén készpénzárakat számíltunk, csupán a tartozás után 5% kamat fizetendő.

A kamat 1/4 évenként mindig csak a hátralékos csökkenő tartozás után fizetendő.

Törlesztés: minden 100.-kor után havi 3.-kor vagy minden 100.-kor után 1/4 évi 9 kor.

Balázs és társa butorraktára, Budapest, VI., Váci-Körút 43. (Saját ház).

BUDAPESTI

lóversenyek

1913. szeptember 25., 27., 29., 30. és október 2., 4., 5., 7., 9., 11., 12. és 14-én.

Kezdetük mindig délután 2 óra 15 perokor.

Belépti-jegy naponként:

I. oszt. (Passepartout) uraknak	10 K	—	1
I. " " hölgyeknek	6 K	—	—
I. " " katonatiszteknek	6 K	—	—
II. osztály	3 K	—	—
III.	2 K	—	—
Állóhely a versenypályán közepén	—	K	60

A szept.-okt. 12 napra: bérletjegy

I. osztály (Passepartout) uraknak	90 K
I. " " hölgyeknek	40 "
I. " " katonatiszteknek	40 "

A külön elkerített fogadási helyre (a bookmakerek körébe) bérletjegy mind a 12 napra 120 K. — Szeptember 25-től október 4-ig 70 K., október 14-ig 70 K.

Ejegyek kaphatók szept. 22-től kezdve a Magyar Lovar-egylet irodájában (IV., Semmelweis-u. 17. II. em.)

A totalisateurokhoz azonban, mint eddig, úgy ezután is szabad a bemenet. — Villamosvasutak egész a helyszíning közlekednek. — Frissítő-helyek minden osztálynál.

Kerény Arnold

SZÁLLÍTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 37

TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű elvámolásokat, szállítást és valamint postgyászfuvarozást

Az Én Ujságom

előfizetési ára:

Negyedévre K 2.50

Félévre " " K 5.-

Egész évre K 10.-

Singer és Wolfner

Rendrassy-ut 16. sz.

Sérültek

A világhírű **Multiform-sérvkötő**

szabadalom leírását ingyen és bérmentve küldjük. Kioszerelhető nyomlapok. Legfinomabb kiállítás, kényelmes viselet.

Sérvkötők

egyoldalu 6-8-10-12-15 kor.
kétoldalu 12-16-20-24-30 kor.

Műláb a lehető legjobb kivitelben mükész a legteljesebb kiállításban műtűző

Támogép, haskötő, gummihiaronyak stb. saját gyárunkban jótállással, mérték szerint készíttetnek. Nagy képes Arjogyséket ingyen és bérmentve küldünk.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
Budapest, VII. Rákóczi-ut 32. sz.
a Rókus-kórházzal szemben.

A vörös keresztre ügyeljünk!

MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK IGAZGATÓSÁGA.

237.263/1913. sz. F. II.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1913-1914. évre.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. é. október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest-nyugoti p-udvar-csatergomi és a buda-császárfürdő-óbudai vonalon.

A Piliscsabáról Budapestre este 9 óra 25 perckor érkező vasár- és ünnepnapon szeptember hó 30-án, a Budapestről Piliscsabára d. u. 1 óra 05 p-kor induló és a Piliscsabáról Budapestre este 8 óra 15 p-kor érkező vasár- és ünnepnapon pedig november hó 10-én megszűnik.

A szombathely-pinkafői vonalon a Pinkafőről Nagyszentmihályra jelenleg d. u. 4 óra 41 p-kor induló vonat Pinkafőre már d. u. 2 óra 32 p-kor fog indulni.

A budapest-nyugoti p-udvar-marcheggi vonalon az Érsekújvárról Budapestre éjjel 11 óra 50 p-kor érkező vonat megszűnik, a Párkányánáról Budapestre délelőtt 8 óra 45 p-kor érkező vonat csak Nagymarostól közlekedik; a Budapestre este 7 óra 55 p-kor induló vonat Párkányánára helyett csak Vácig közlekedik; a Budapestről Nagymarosra d. e. 11 óra 35 p-kor induló és a Nagymarosról Budapestre este 8 óra 10 p-kor érkező vasár- és ünnepnapon megszűnik; a Budapestre d. u. 3 óra 55 p-kor és d. u. 5 óra 20 p-kor induló vonat Szob helyett csak Nagymarosig közlekednek; a Nagymarosról Budapestre éjjel 10 óra 25 p-kor érkező vonat csak Vácra marad forgalomban; a Nagymarosról reggel 6 óra 35 p-kor Budapestre érkező és Budapestre éjjel 11 óra 35 p-kor Nagymarosra induló vonatok Vác és Nagymaros között megszüntetnek; a Rákospalota-Ujpestről Budapestre éjjel 3 óra 51 p-kor érkező vonat elmarad, megszűnik végre a Pozsonyból Marcheggre este 8 óra 50 p-kor induló vasár- és ünnepnapon. A Budapestre Marchegg felé d. u. 2 órakor induló gyorsvonat Párkányánára és Galánta állomásokon nem fog megállani, helyette e két állomáson a d. u. 2 óra 30 p-kor induló gyorsvonat áll meg.

A lipótvár-pozsonyi vonalon egy új vonat helyeztetik forgalomba, indul Pozsonyból d. u. 4 óra 25 p-kor, érkezik Lipótvárra este 6 óra 02 p-kor.

A vácz-ípolysági vonalon a Vácraól Ipolyságra d. e. 9 óra 59 p-kor induló és az Ipolyságról Vácra este 9 óra 13 p-kor érkező vasár- és ünnepnapon megszűnik.

A párkányánára-garamberzencei és garamkovási-aranyosmaróti vonalon a Léváról minden hétfőn reggel Aranyosmarótra induló hetivásári vonat megszűnik.

Az érsekújvár-németprónai vonalon a Nagybecskerektől Nyitra felé d. u. 3 óra 43 p-kor induló tehervonatnál a személyszállítás Nagybecskerektől és Nagyapolcsány között megszűnik.

A pöstyén-verbői vonalon a vasár- és ünnepnapon idegyvonatpár megszűnik.

A hőkai-trencsenteplitz-fürdői vonalon a Trencsenteplitz-fürdőre éjjel 1 ó. 01 p-kor, reggel 4 óra 42 p-kor, d. u. 5 óra 29 p-kor és éjjel 10 óra 18 p-kor induló, valamint az oda éjjel 3 óra 15 p-kor, d. u. 2 óra 05 p-kor, este 8 óra 40 p-kor és éjjel 11 óra 55 p-kor érkező motoros vonatok megszűnnek.

A nagyszombat-jókuti vonalon a Nagyszombatra reggel 5 óra 55 p-kor érkező vonat Szenice helyett csak Jabloncztól közlekedik.

A budapest-keleti p-udvar-hatvan-ruttkai vonalon a Budapest-Józsefvárosra Gödöllőre reggel 5 óra 50 p-kor érkező és a Budapest-Józsefvárosra Gödöllőre este 7 óra 00 p-kor induló vonatok vasár- és ünnepnapokon nem fognak közlekedni. A vasár- és ünnepnapon Budapest-Gödöllő között megszűnik.

A budapest-keleti p-udvar-lavocnei és a miskolc-kassai vonalon a Budapestre Kassa felé d. e. 9 ó. 35 p-kor induló és a Budapestre Kassa felé este 6 ó. 25 p-kor érkező idegyvonatpár szeptember 30-án megszűnik, december 15-től február 28-ig azonban ismét forgalomba helyeztetik.

A máramrossziget-aknaszlatinali vonalon a Máramrosszigetről d. u. 3 ó 40 p-kor induló és oda délután 4 óra 39 perckor visszaérkező idegyvonatpár megszűnik.

A budapest-keleti p-udvar-predeáli vonalon a Nagyváradról Kőbánya felső p-udvarra minden hétfőn reggel 6 ó. 32 p-kor érkező vonat forgalma kiterjesztetik Budapest keleti p-udvarra, ahova reggel 6 ó. 40 p-kor fog érkezni; a Budapestre-Nagykátára d. u. 3 ó. 25 p-kor induló és a Budapestre Nagykatáról este 8 ó. 10 p-kor érkező vasár- és ünnepnapon Budapestre megszűnik; a Predeálról Budapestre nyugoti p-udvarra reggel 7 ó. 35 p-kor érkező gyorsvonat Apahida állomáson szeptember 16-tól kezdve feltételeesen meg fog állani; a Budapest-nyugoti p-udvarról 9 ó. 35 p-kor és az este 10 ó. 50 p-kor induló

gyorsvonatoknál a megállás Kolozs-Kolozskán szeptember 15-től kezdve megszűnik; a Kolozsvárról Budapest felé d. u. 1 ó. 13 p-kor induló gyorsvonat Sztána állomáson október 1-től kezdve nem áll meg; Zichybarlangnál a vonatok a téli évad tartama alatt nem állanak meg. A Budapest-nyug. p-udvar-Kolozsvár között közlekedő, Budapest-nyug. p-udvarról d. u. 2 ó. 25 p-kor induló, valamint az oda d. u. 1 ó. 50 p-kor érkező gyorsvonatpár III. oszt. utasokat nem fog szállítani, helyette a Budapest-nyugoti p-udvar-Székelykocsárd-Marosvásárhely között közlekedő, Budapest nyug. p-udvarról este 10 óra 50 p-kor induló, valamint az oda reggel 6 óra 50 p-kor érkező gyorsvonatpár lesz III. oszt. utasok szállítására berendezve.

A székelykocsárd-marosújvári vonalon az éjjeli vonatpár megszűnik.

A marosludas-besztercei vonalon a Marosludas-Nagyczeg-Budatelkére jelenleg este 6 óra 18 perckor induló vonat már délután 4 óra 20 p-kor fog indulni.

A nagyvárad-püspök (felix) fürdői vonalon a fürdőévad vonatok megszűnnek.

A nagyszében-caineni vonalon a nyári idegyvonatpár megszűnik.

A budapest-nyugoti p-udvar-orsovai vonalon a Budapestre Ceglédre d. e. 11 óra 55 p-kor induló és a Budapestre Ceglédre este 9 óra 20 p-kor érkező vasár- és ünnepnapon, valamint a Szedegről Kiskunfélegyházra este 8 óra 10 p-kor induló és a Szedegre Kiskunfélegyházról reggel 5 óra 37 p-kor érkező naponta vonatok megszűnnek, Karánsebestől Lugosig a Karánsebestől este 10 óra 30 p-kor induló tehervonatonál a személyszállítás megszűnik.

A temesvár-józsefváros-buziásfürdői vonalon a Temesvár-Józsefvárosra Buziásfürdőre este 9 óra 12 p-kor érkező vonat helyett a Temesvár-Józsefvárosra este 7 óra 10 p-kor érkező vonat fog közlekedni.

A zombolya-nagybecskereki vonalon a Torontálszecsényra reggel 7 óra 55 p-kor érkező vonat Nagybecskerek helyett csak Nagybecskerekbégaparttól fog közlekedni.

A kismlyr-kerekegyházi vonalon a Kismlyra d. e. 11 óra 31 p-kor érkező és az onnan d. e. 11 óra 45 p-kor induló vonat megszűnik.

A czepléd-kupai-kovácsmajori vonalon a Czeplédre Csermő felé éjjel 3 óra 39 p-kor induló és a Czeplédre Csemő felé reggel 6 óra 10 p-kor érkező vonat a november 1-től február 28-ig terjedő időtartamra megszűnik. A Czeplédre Kupai-Kovácsmajor felé este 9 óra 36 p-kor érkező vonat november 1-től április 30-ig az egész vonalon, a Czeplédre Kupai-Kovácsmajor felé este 6 óra 40 p-kor induló vonat pedig Gerjétől Kupai-Kovácsmajorig megszűnik; ellenben a Czeplédre Gerjétől este 8 óra 15 p-kor érkező vonat a fenti időtartamra ismét forgalomba helyeztetik.

Az eszék-zupanjel-szavaparti vonalon a Zupanje-Szavaparttól Zupanjére jelenleg este 6 óra 20 p-kor induló vonat Zupanje-Szavaparttól már d. u. 3 órakor fog indulni.

A strizivojna-vrpolje-samaci vonalon a Strizivojna-Vrpoljéről jelenleg d. e. 10 óra 57 p-kor induló vonat már d. e. 9 óra 30 p-kor fog indulni.

A baja-bezdán-zombori vonalon a Zomborról jelenleg d. e. 8 óra 57 p-kor induló vonat Zomborról d. u. 12 óra 35 p-kor fog indulni.

A nagyfény-esantavéri vonalon az éjjeli vonatpár megszűnik.

A sunja-doberlini vonalon a vonatok menete gyorsítottatik.

A budapest-keleti p-udvar-fiumei vonalon a Fiuméről Budapestre d. e. 9 óra 35 p-kor érkező gyorsvonat Fiumétől Adony-Pusztaszabolcsig október hó 1-től február 28-ig megszűnik.

A Budapestre Fiuméba este 7 óra 40 p-kor induló gyorsvonat október 1-től február 28-ig megszűnik, Budapest keleti pályaudvar és Budapest-Kelenföld között azonban 1914. februárban minden hétfőn, csütörtökön és szombaton a wien-budapest-tiroli-rivierai expresszvonat hálókocsijával forgalomba helyeztetik. Skradtól Fiuméig a vasár- és ünnepnapon idegyvonat megszűnik.

A körös-belovár-verőcei vonalon a vonatok menete Körös és Belovár között gyorsítottatik.

Az adony-pusztaszabolcs-tapolcazi vonalon a nyári idegyvonatpár megszűnik.

A jutás-alsóörsi vonalon az Alsóörsre d. u. 3 ó. 09 p-kor érkező és az onnan este 7 ó 27 p-kor induló vonat megszűnik.

A székesfehérvár-paksi vonalon a Börgöndről Székesfehérvárra d. e. 10 óra 11 p-kor induló vonat megszűnik.

A győr-jutas-ujdombovári vonalon a Hajmáskértől Győr minden szombaton és a Győrtől Hajmáskérig minden hétfőn közlekedő vonat megszűnik.

A czellőmölk-esaktornyai vonalon Zalaszentiván-Kisfaludpuszta és Zalaegerszeg között a hajnali vonatpár, a zalaszentiván-kisfaludpuszta-zalaszentiváni vonalon pedig a csatlakozó vonatpár megszűnik.

A türje-balatonszentgyörgyi vonalon Zalaszentgrót és Türje között — a Türjére este 7 óra 24 perckor érkező és az onnan este 6 óra 33 perckor induló vonat megszűnik.

AZ IGAZGATÓSÁG,

(Utánpótlás nem díjaztatik.)

233935/913. F. I. a. szhoz.

Magyar királyi államvasutak.

Náló, étkező- és buffet-kocsik közlekedése, a magyar királyi államvasutak vonalain 1913. évi október hó 1-től kezdve.

I. Háló-kocsik.

Table with columns: Tétel, Vonal, Indul (honnan, óra/perc, számú/vonat), Érkezik (hová, óra/perc, kor), A hálókocsi pótjegyek árai (vonalrész, I. oszt., II. oszt.), Jegyzet. Rows 1-18 listing routes like Budapest-Wien, Budapest-Brassó, Budapest-Bukarest, etc.

2. Étkező-kocsik.

Table with columns: Tétel, Vonal, Indul (honnan, óra/perc, számú/vonat), Érkezik (hová, óra/perc, kor). Rows 1-18 listing routes like Budapest-Wien, Budapest-Brassó, Budapest-Bukarest, etc.

3. Buffet-kocsik.

Table with columns: Tétel, Vonal, Indul (honnan, óra/perc, számú/vonat), Érkezik (hová, óra/perc, kor). Rows 1-4 listing routes like Budapest-Wien, Budapest-Brassó, Budapest-Bukarest, etc.

Jegyzet: Az étkező- és buffet kocsik étkező termit I. vagy II. oszt. menetjeggyel bíró utasok vethetik igénybe külön illeték fizetése nélkül. A buffet kocsikban lévő ülőhelyekkel bíró külön szakaszok azonban csak I. osztályra érvényes menetjegyekkel, illetve menetigazolványokkal bíró utasok által használhatók.

„MERCUR“ váltóüzleti részvénytársaság Budapest.

Hirdetmény.

Az 1912. március havában tartott rendes közgyűlés, valamint az igazgatóságnak adott felhatalmazás alapján a „Mercur“ váltóüzleti részvénytársaság alapítókéje 20,000 darab egyenként 200 korona, összesen 4 millió korona névértékű, bemutatásra szóló részvény kibocsátása után 6.000,000 koronáról 10.000,000 koronára emeltetik fel.

Az újonnan kibocsátandó részvények 1914. évi január hó 1. napjától kezdődőleg ugyanazon osztalékra jogosítanak, mint az eddig forgalomban levő régi részvények.

A régi részvényeseknek 10,000 darab egyenként 200 korona névértékű „Mercur“ váltóüzleti részvénytársasági részvényre az elővételi jog darabonként 250 koronáért ezennel felajánlatik, mely vételárból a befizetés napjától 1914. évi január hó 1-ig folyó 5% kamat a befizetés alkalmával térít tetni fog.

A régi részvényeseket az alábbi feltételek mellett, minden birtokukban levő három részvény után az elővételi jog egy új 200 korona névértékű részvénye illeti meg.

Részvénytörvények figyelembe nem vétetnek és ennél fogva háromnál kevesebb részvény alapján elővételi jog nem gyakorolható. — Az elővételi jog

1913. évi szeptember hó 22-iki napjától 1913. évi szeptember hó 30. napjáig bezárólag

a szokásos üzleti órákban gyakorolható az alábbi helyeken:

a „Mercur“ váltóüzleti részvénytársaság főpénztáránál (Budapest, V., Fürdő-utca 8.),

annak fiókjainál Pozsonyban és Szabadkán,

a K. k. priv. Bank- u. Wechselstuben Actien-Gesellschaft „Mercur“ Wien főpénztáránál (I., Wollzeile 1.).

Az elővételi jog gyakorlása alkalmával a régi részvények szelvényeik nélkül, megfelelő számjegyzék kíséretében mutatandók be és ugyancsak ezen alkalommal minden átveendő új 200 korona névértékű részvény után 250 korona fizetendő, mely utóbbi összeg után a befizetés napjától 1914. évi január 1-ig számítandó 5-% kamat térítetni fog.

A bemutatandó részvényeket a bejelentési hely a következő záradékkal: „Elővételi jog gyakorolva 1913 Bezugsrecht ausgetübt“ lebélyegzi és az átveendő új részvényekre eszközölt befizetést igazoló elismervény kíséretében visszaszolgáltatja.

Azon részvényes, aki elővételi jogát az előírt módon és feltételek mellett a fent meghatározott határidőn belül nem gyakorolja, ezen jogát elveszti.

Budapest, 1913. szeptember havában.

„MERCUR“ váltóüzleti részvénytársaság.

40-ik jubiláris év
SIPOSS ANTAL

m. zeneakadémiájában
Bpest, IV, Kecskeméti-u. 14.

az előadás már folyamatban van.

Beiratkozni egész nap lehet

Nem ígérünk ingyen hangszert, hangjegyeket és idegen nyelveket, de ígérünk **alapos oktatást és biztos sikert.**

ARI

soffőr akar lenni
jelentkezzék a

Soffőr szerkesztőségében
VII., Rózsá-utca 8. Bármely napon este 6-8-ig

**A titkos
betegségekről.**

vérbajáról és azok gyógyításáról.

A mai korban számtalan ember szenved titkos nem betegségben vagy ilyen bajok következményeiben. Ezen bajokon van hivatalos segítői alatti hírvetés, megbízható gyógymóddjáról nevezetes rendelő-intézet, hol az összes ilyen természetű bajok, mint húgycsőfolyás, vizeletelési nehézségek, húgycsőszűkületek, hólyagbajok, altesti sebek, bujakkóros fekélyek, hórbetegségek, bujakkór (syphilis), az onferiózis és éjjeli magömlések, ideg- és háterinefájdalmak, elgyengült férfierő (impotencia), aranyeres bántalmak, kőszvény, az összes női nemű bajok, fehérfolyás, méhbetegségek, terméketlenség, a legrovidebb idő alatt alapos, tökéletes gyógyítást nyerne.

A világhírű **EMRLICH 606** sziltesnek, mely beállítás gyors és biztos gyógyuláshoz vezetnek bujakkóros bántalmaknál. Mindazok, kik bármilyen oknál fogva személyesen nem kereshetik fel ezen rendelő-intézetet, írják le bajukat. Az intézet minden levélre válaszol. Kívánatra a rendelő-intézet a szükséges gyógyszerrel is gondoskodik.

Dr. Garai orvosi rendelő intézete
Budapest, Andrásy-ut 28.

EVŐESZKÖZÖK

ezüstműből és alpacca ezüstműből,

DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTÉLEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

WEINBERGER és FODOR

az összes sport-
cikkék áruháza!

Football

cikkékben az ország
legnagyobb raktára

IV., Haris-bazár 4.

TELEFON: 113-59

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen!

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi

amerikai cipő

különlegességek
kizárólagos elárúsítása.

Nyári ujdonságok!

BUDAPEST

IV. Kigó-tér 1. (Királyi bérpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körut 42.

DEBRECZEN

Piac-utca 44.

ZAGREB

Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

Mendelovits Adolf

asztalos-mester

TELEFON
JÓZSEF
949

Czímre
vigyáznl
tessék!!

Román-stilű ebédlő, leg-
jobb kivitelű hálószoba
és uriszoba olcsó ár-
ban eladó. — Ugyanott
konyha és előszoba butor

Budapest VIII. Népszínház-u. 25.

E hirdetés rovathoz minden azo egyszeri beiktatása közzéteszgetes perit beiktatási négy fillérrel, kom-
pakt beiktatási szedve hat fillérrel illetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovathoz minden azo egyszeri beiktatása közzéteszgetes perit beiktatási négy fillérrel, kom-
pakt beiktatási szedve hat fillérrel illetendő

Házasságokat

előkelő családokban disz-
kréten, minden igénynek
megfelelően közvetít Nagy
Jenő házassági irodája, Bu-
dapest, Rákóczi-ut 36, első
emelet 3. (Törvényszéki-
bejegyzett cég.) Férjhez-
menendők előjegyzve 17
órtól fejlebb, hozomány-
összeg egyszerűen 600.000
koronáig. Nőstül-
lendő urak a társadalom
minden osztályából állan-
dóan előjegyzve. Méltóz-
tassék tehát bizalommal
fenti elismerten legszól-
dabb házassági irodához
fordulni, ahol részletes és
díjtalan felvilágosítással
szolgálnak. Telefon 58-62.
(Czégnyküli levelezés.)

Kereskedelmi

Közvetítő r.-t., VI. Gyár-
utca 26. telefon 177-23.
Közvetítési vállalkozás, üz-
letek és ingatlanok adás-
vételét elvállalja követelé-
sek behajtását és leszámo-
lást, valamint jelzálogköl-
csönök beszerzését és
mindennemű vállalatok fi-
nanzírozását. Utólagok mér-
sékelt díjazás.

„Stenografia“

A „Stenografia“ Országos
Gabelsberger Gyorsíró- és
Gépiróiskola (törvényszéki-
leg bej. iskola) legnagyobb
bírt összes helyiségei ki-
zárólag Rákóczi-ut 20. alatt
vannak. (Előbb Rákóczi-ut
60.) Figyelmeztetjük a közön-
séget, hogy intézetünk el-
nevezésével sok visszaélés
történik és ezért az új cím
Rákóczi-ut 20. jól megjeg-
zendő. Tanórák a nap min-
den szakában. Kereske-
delmi szaktanfolyamok. Elő-
készítés a gyorsírástanítól
és tanítónól vizsgára. Be-
iratás naponta. Díjtalan gép-
írásktatás. Ingyenes és biz-
tos állásközvetítés. Sürgős
esetben a gyorsírási és gép-
írási egy hónap alatt meg-
tanulható. Beiratások egész
nap, kizárólag Rákóczi-ut 20.
(előbb Rákóczi-ut 60. sz.)
Óvás! Intézetünk előbbi
helyén Rákóczi-ut 60. alatt
most egy Stolze-rendszerű
iskola van és ezért figyel-
meztetjük a közöniséget,
hogy a „Stenografia“ Or-
szágos Gabelsberger Gyors-
íróiskola, csakis Rákóczi-ut
20. sz. alatt van és nem
tévésztendő össze a Stolze-
rendszerű iskolával. Gyors-
írási Akadémia nincs Magyar-
országon és ezért ne üljön
fel senki az ilyen hírde-
tésnek.

Gyorsírási

és gyorsíró. A Gy-
akorló Gyorsíró Társaság
szaktanfolyamai lényege-
sen megnagyobbított mo-
dern hygienikus új he-
lyiségekben (Andrássy-
ut 12.) tartatnak. Leg-
alaposabb kiképzés gép-
írási, magyar- és német
gyorsírásban. — Gabels-
berger-Markovits-rend-
szer. Beiratkozás nap-
onként. Tandij igen
mésékelt. Díjmentes
tantárgyak: magyar-né-
met helyesírás, „Karto-
tek“ amerikai könyv-
lési és nyilvántartási
rendszer. Összeadó- és
számológépek kezelése.
Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk.
Végzett növendékeinket
díjtalanul állásba jut-
tatjuk. Glogowski és
társa, (Remington) Bu-
dapest, VI., Andrássy-ut
12. szám.

Megnősülne

intelligens 28 éves izraelita
vallásu tisztviselő. Oly fel-
tétlen intelligens csinos
leányt keresek, kinek ho-
zománya által nagyon jó
fizetéssel dotált föltétlen
biztos és gondtalan existen-
ciát teremthetnék. A ho-
zományt egy jó jövedelme-
zést vállalva részesedéssel
fektetném be. Feltétlen
diszkrétúri ur becsületem
biztosítja. Szíves megkero-
séseket az „Egyetértés“
kiadóhivatalába „Házasság
mielőbb“ jellegre kérek,
ahol azt csakis nekem ad-
hatják ki. Nemleges eset-
ben sorait visszaszámzat-
atom, igenlő esetben bő-
vebb referenciákkal szol-
gálok.

Házvezetőnői

Allást keres intelligens, ház-
tartásban jártas, ref. lel-
késznő október elsejére.
Gyurkóné, Semjén (Zemplén-
megye) posta: Kiszórvány.

Ha köhög,

rekedt, azonnal vegyen
Rényi-féle cukorkát 60 fillér-
ért.

Elegánsan

butorozott külön bejárati
utcazi szoba villanyvilági-
tással, fürdőszobával
augusztus elsejére kiadó a
Palatinus-házban. Közle-
bit Horn Éde, Dávid-utca
3., I. em. 8.

Szégyen

az emberre, ha társaságba
megy és nem tudja, mit
szóljon szomszédjának v.
pláne főlebbvalójának. Ugy
érzi magát, mintha tükör
ülne, szeretne eltűnni vagy
pedig unatkozik, mert a
társaság a „szalonhős“ köré
csoportosul, aki szellemes,
vidám csevegésével ugyan-
csak hódít... Aki azonban
maga is szellemes társalgó
akar lenni, az olvassa el a
„Társalgás Művészete“ rend-
kívül érdekes könyvet, mely-
ből megtudja, mint viselked-
jék, hogy férfit, nőt, alatt-
valót, felebbvalót egyaránt
meghódítson! E könyv kor-
rekt utmutatója lesz az élet
minden helyzetében, bálo-
kon, banketten, esküvőn,
színházban, mindentűt, ahol
kisebb-nagyobb társaság
van jelen. A Társalgás Mű-
vészete könyv áttekinthető
kivonatát (tartalomjegyzé-
két) diszkrétan, teljesen
ingyen küldi a „Csodás
Könyvtár“ kiadóhivatala,
Budapest, VII. Klauzál-utca
2. szám.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett Első
Országos Gabelsberger Szak-
iskola. Gyorsírási, gépirás
különböző gépeken és ma-
gyar-német fogalmazás-
oktatás. A teljes kiképzés
díja havi 10 korona. Keres-
kedelmi akadémiai rendes
tanárok által oktatott szak-
tanfolyamok. — A Gyakorló
Gyorsírók Társasága mi-
niszteri jóváhagyással szer-
vezett tanfolyamai. (Elnök:
Dr. Fabri Henrik, orsz. gyűl.
gyorsíró revisor. Igazgató:
Gyarmati Dező, orsz. gyűl.
gyorsíró. Alapított: 1903.
Közérvnyűti egyesületi ok-
levelek. Tájékoztatót küld
a Gabelsberger Szakiskola
(kizárólag) Hegedűs-Sándor-
utca 7. előbb a szemközti
Liszt Ferenc-tér 10. szám
alatt. A címre jól vigyáz-
zunk! Az egyesületnek más
iskolája nincs. Az „Orszá-
gos“ és „Gabelsberger Szak-
iskola“ jelzőket megtévesz-
tés czéljából utánozzák.
Telefon 35-68.

Női kalapok

diszítése 1 koronától, át-
alakítások igen jutányos
áron vállaltatnak. Diszíté-
sek azonnal elkészítetnek.
VII., Nagydófa-utca 18. sz.
földsz. 7.

A magas Kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen
külön fegyvereket rendkívül olcsón árban szállíthatjuk, és pedig:
Egyszerre 8 golyóra tölthetők, a legjobb ismétlő vadászfegyverek.

Kropatschek fegyverek:

- 1 drb teljesen jó, Kropatschek
csendőrségi fegyver ... 20.—
- 1 „ szöbb Kropatschek csend-
őrségi fegyver ... 25.—
- 1 „ ideális szép Kropatschek
csendőrségi fegyver ... 30.—
- 1 „ Kropatschek szurony ... 1.—
- 1 „ fegyverszíj ... 1.—
- 1 „ szélesebb és jobb ... 2.—
- 1 „ derékszíj táskával ... 3.—
- 1 „ tölténytáska ... 3.—
- 1 „ élestötlény ... —10
- 1 „ vak-töltény ... —10
- 1 „ csavarhúzó, nyéllel ... —40
- 1 „ törővas fegyvertisztításhoz ... —20

Ezen fegyverek hatóságoknak, rendőrségnek, erdészeknek, mező- és erdőőrök-
nek, vadászoknak és magánosoknak nagyon ajánlhatók, szobadisznek is
nagyon alkalmasak. — Az összes fegyverek tiszták, rozsdamentesek, katonai
puskaművesek által kipróbáltak. — Fegyverárjegyzékünket kívánatra bér-
mentve küldjük.

Tiller Mór és Társa Budapest, Váci-utca 35.

Kifünő egyenruhák Elegáns polgári ruhák Legszöbb libériák

Revolverek:

- 1 drb 7 mm jó központi revolver 5.— 6.— 7.—
- 1 „ 9 „ „ „ „ 8.— 9.— 10.—
- 1 „ 12 „ „ „ „ 10.— 11.— 12.—
- 1 „ revolvertek borból . . . 3.— 4.— 5.—
- 25 „ töltény 1.50 1.75 2.—

Az összes fegyveralkatrészeket
legolcsóbban szállítjuk.

Viszonteladók nagy árenged-
ményben részesülnek.

cs. és királyi udvari egyenruha szállítók
Budapest, Váci-utca 35.

Zálogszedulákat

veszek. Elzálogosított
briliánsokat, gyöngyö-
ket, aranyat, ezüstöt
és ékszereket 100.000
koronáig költségmente-
sen kiváltok és teljes
értékét kifizetem.

SINGER JAKAB

ékezerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Isabella-utca sarján.

Iskola-hegedű

Tokok, vásár Arak 10 K-tól
vonók, es. és kir. udvari feljebb

Hangszergyár-ban

Kizárólag:

VII. Rákóczi-ut

60 saját
palottá-
jában

Budapesten

STERNBERG ARMIN
és TESTVÉRE

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete:
a magyar nyelvairól ki-
váltó lelkésznek érdekes
mesezövege, művelni tí-
lusu szinompasz novellák
tartalmazza

SZINI GYULA:

Aróza-
színi hó 190

Novellák. (384 o.)
Ára díszes kötésben

Eddig megjelentek:

- KÖRÖR TAMÁS: Kom-
élek. Nov. (424 old.)
- BIRÓ LAJOS: Gléria. No-
vellák (446 old.)
- BALZAC: A számárbrv.
Regény (387 old.) For-
dította Karsányi K.
- ZOLA: Pascal orvos. Reg.
(449 o.) Ford. Gerő A.
- DICKENS: Mát város. Reg.
Ford. Balint M. (448 o.)
- ANATOLE FRANCE: A Fin-
gulni szövege. Regény.
Ford. Balint Gy. (329 o.)
- CSEROV: Az orvos fölése
és más novellák. (384 o.)
- BÖLSCHKE: Szerelm az
élek világában. (1152
oldal). Két kötet.
- TOLSZTOJ: Hadzsi-Murat.
Regény. Az ördög. El-
beszélés. (374 old.)
- VOSS RICHARD: A kőitű
és az aszony. Regény.
(384 oldal.)
- TÓTH BELA: A boldog-
asszony derüve. (372
oldal.)
- MAUPASSANT: Egy élet.
Regény. (372 oldal.)
- C. F. MEYER: A barát ná-
sza és egyéb novellák.
Lányi V. ford. (384 o.)
- HELTAI JENŐ: Hát to-
vány szövege és más
elbeszélések. (384 o.)
- GEIJERSTAM: Az öcsike.
Az örsz rejtelny. (384 o.)
- ANATOLE FRANCE:
Az istenek szomjaznak.
Regény. 384 oldal.
- GABRIELE D'ANNUNZIO:
Atéz. Regény. (448 old.)
- MÜRGER: Bohémvilág.
Reg. Ford. Komor Gyula.
- J. V. JENSEN: D'Orá asz-
szony. Regény.

Minden
kötet ára

Kapható minden
könyvesnél. Kijelölje
az Athenaeum irod.
és nyomd. r.-t.